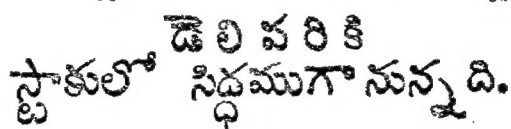




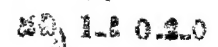
(ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.)

సంచిక. ౩౬.



నెం. 9. సెకండు లైను బీచ్. మదరాసు.

పరిశోధనలకు ప్రసిద్ధి చెందారు.
 ఇతర విద్యార్థుల సోదరులకు కూడా
 ఈ అమృతాంశనమిస్తూ బాపి
 నువ్వ నా ప్రేమను తెలుపుకున్నా.
 మేము ఇంక 0-10-0 అలాంటి.



Shyam & Co, 9, Bander st, Madras. **ప్రముఖ కంపెనీ, 9 బందరు వీధి, మద్రాసు.**

(1979)

డి. మన్నాలాల్, డిల్లీవైద్యులు, సాలామిసీరీమూర స్టాండ్, బెంగళూరునగరం.
D. Mannalal, Salamisiri Depot, Bangalore City.

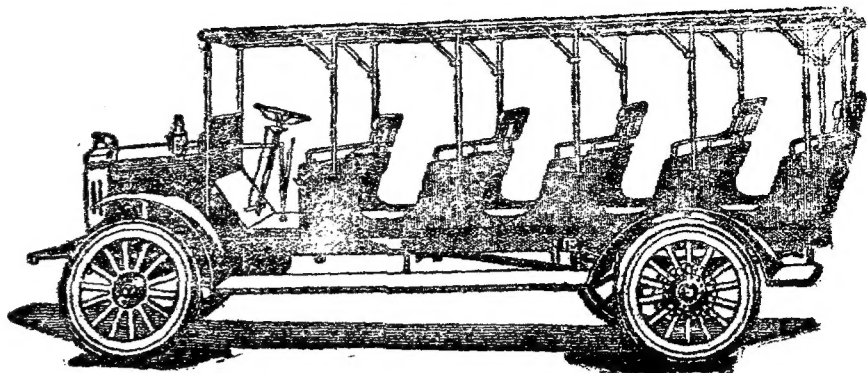
ఎమ్. హెచ్. రావు అండుబస్సు, కాకినాడ,

సెక్రటరీ:—ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసి, 19, హుగ్గిస్ రోడ్డు, మదరాసు.

జనులు—డబ్బు “పుట్టడము లేదని చెప్పుచున్నారు”—అది నిజమేనా?

చరబంతుపద్ధతి ననుసరించి నడచుకొనినవారు డబ్బు దొరకుట అంత కష్టమైన విషయము గాదని కడపట కనుగొనియున్నారు. ప్రస్తుతము డబ్బులకోరిక జనులు దక్షిణాపిందూదేశమునందు చర బంతుకు స్వంతదారులగు నున్నారు. రెండు లేక మూడు పట్టణము లకు మధ్య ప్యాసంజరు సర్వీసును ఏర్పాటుచేయుటవలన డబ్బును అతిసులభముగాను, త్వరితముగాను సంపాదించుచున్నారు.

ఇంకను అనేకులు యు. ఎస్. చరబంతుపైన పెట్టుబడి పెట్టు తగు దాదాపుగా నిశ్చయించుకొనియున్నారు. వైకమును సంపా



దించుట మిక్కిలి సులభము. యు. ఎస్. చరిస్ మిక్కిలి గట్టిమైనదియు, అత్యధికమైన మితవ్యమును గలదిగాను యున్నది. దాని సంతయు నిర్వహించుట మిక్కిలి సులభము. తలుచుగా కష్టములు కూడ కలుగుట లేదు.

ప్రస్తుత ముందు ప్లాట్ ముగిసినదే ధరలు తప్పక అమిత ముగా పెంచుతారు. మావద్ద కొన్ని మాత్రమే ఉన్నవి.

మీరు దాదాపుగా నిశ్చయించుకొని యుండినచో ఈ పుటకు ఎడమవైపున నున్న ఫారమును పూర్తిచేసి, దానిని మాకు పంపుడు. చరబంతుపకు సంబంధించిన పూర్తి వివర ములు, దానిని ఎట్లు ఉపయోగించిన వైకము సులభముగా గడించవచ్చు నను విషయము మున్నగునవి ఉచితముగా మీరు మీకు మిక్కిలి సంతోషముతో పంపెదము. ఆయితే దానిని నేటి రాత్రియే పంపుడు.

25-30 సీట్లు వాడి గలిగి

నట్టియు, కనోపియాపు గలిగినట్టి

యు బండిధర రమారమి

రూ. 11,350.

అడిసన్ అండు కంపెనీ,
లిమిటెడ్.

హాంటురోడ్, మద్రాసు.

ఆంధ్రకవితలో ప్రచురించునట్టి చరబంతు పద్ధతియొక్క వివరములను నాకు ఉచితముగా పంపుడు.

పేరు.....

చిరునామా.....

తేది.....191

అడిసన్ అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్,
హాంటురోడ్, మద్రాసు.

ది కృష్ణా సిమెంటు కంపెనీ, (లిమిటెడ్) (2627)

(1913-వ సంవత్సరము ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్టు ననుసరించి ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

మూలధనము : : : రూ 25,00,000

వాటా ఒకటింటికి రూ 10 లు వంతున 2,50,000 వాటాలుగా విభక్తమై యున్నవి.

ఈక్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము చెల్లించవలయును:—

రూ 2 లు దరఖాస్తుతోను, రూ 2 లు మంజూరైవత్తును, తక్కినది కోరినప్పుడు దఫాతు రూ 2 లు వంతున ఇవ్వబడును. ప్రతి రెండు దఫాలకు మధ్య కి నెలలకంటె తక్కువకాని వ్యవధియుండును.

దైరక్తరులు

- (1) విశాఖ బహదూర్ గోవిందాను చతుర్వర్ణదాసు, వర్తమాన, బ్యాంకర్, మద్రాసు, శేర్షా.
- (2) ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు బి. ఏ. బి. ఎల్., సి. బి. ఇ. హైకోర్టు జడ్జి, మద్రాసు.
- (3) పి. నాథుని శెట్టిగారు, వర్తమాన, మద్రాసు.
- (4) భాగవతదూర్ ఎం. పి. కృష్ణన్ బ్రాహ్మ సాహెబ్ బహదూర్ గారు, వర్తమాన, మద్రాసు.
- (5) జోటా లక్ష్మయ్య నాయుడుగారు, వర్తమాన, గుంటూరు.
- (6) బి. రాజగోపాలాచారిగారు, వర్తమాన, మద్రాసు.

బ్యాంకర్లు

ఇండియన్ బ్యాంక్, మద్రాసు, బ్రాంచీలు.
కాకా ఇండస్ట్రియల్ బ్యాంక్ (లిమిటెడ్) మద్రాసు, బొంబాయి.

ఆడిటర్లు

మెసర్స్ (ఫేబర్ అండు రాన్,
కార్లర్ అకౌంటెంట్లు, అర్చినియన్ బిర్లి, మద్రాసు.

మానేజింగు ఏజెంట్లు

మెసర్స్ రాజగోపాల్ అండు కో.,
నెం. 16, కారల్ మర్చంటుబిర్లి, మద్రాసు.

ప్రాసెక్యూటరు

ఈ కంపెనీకాదలెబాదలో ఒక సిమెంటు ఫ్యాక్టరీని నిర్మించుటకు నిశ్చయించియున్నది. దీనికి తగిన కలికరము లన్నియు ఇక్కడ దొరకుటచే పెద్ద స్క్రీములమీద నిర్మించినచో ఎత్తైన సిమెంటు ఇక్కడ దొరకగలదు. గవర్నమెంటువారికి కాకుండా సంత సిమెంటు శక్తియు జేయుటకు ఈ స్థలమునందు తగు ఏర్పాటు త్వరతో చేయబడును. బెజవాడ చాట్టావర్మలకున్న రాయి నిపుణులను రసాయనశాస్త్రజ్ఞులచే తనిఖీచేయబడి నిశ్చయించబడెను. విలువ గలిగిన సిమెంటు తయారయ్యెను. ఈ రాయి శక్తివంతమైన అనేకులు నుచు నిచ్చుచున్నది. ఇంగ్లీషువాద తయారయ్యెను దానికంటె ఇదిరానిగా నుండునని నిశ్చయించబడినది.

కృష్ణామండలములో అనేక కావులలో రాయి దొరకనను కృష్ణానదికి కావుల బెజవాడకు 52 మైళ్లదూరములో నున్న చుత్తూరు వేదాద్రిగూరుములలో దొరకు రాళ్లు చాల మేలైనవి. కాకుండా ఒడెంబడిక నిశ్చయమైనది.

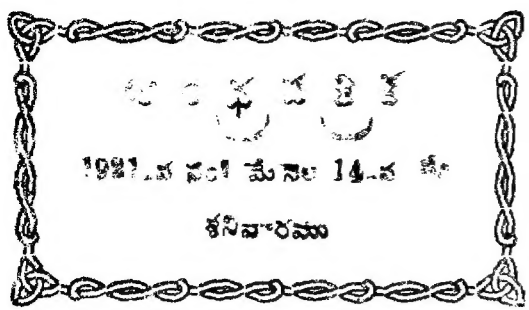
సంవత్సరమునకు 40,000 టన్నుల సిమెంటు తయారయ్యెను. ఫ్యాక్టరీ కట్టుటకు రూ 20,00,000 లు కావలెను. ఒకటన్న (6 వీచిలు) సిమెంటు తయారు చేయటము రూ 25 లు అగుచున్నది. ఒకటన్న సిమెంటు రూ 100 లకు అమ్ము బడుచున్నది. గవర్న కంపెనీలను చాల లాభము పొందవచ్చును. ఈ కంపెనీ డైరక్టరులు 1920 వ సంవత్సరము డిసెంబరు 30-వ తేదీన నమోదేకమై భాగముల నేర్పరచిరి. రెండవసారి నమోదేకమై మరొకటి భాగముల నేర్పాటు చేసెదరు. నగదు మూలధనము తమారైనచే రాబోవు బాలైమానమునందు వ్యాపారమున ప్రారంభించెదరు. చందా వాడుకగా వేర గోదనారు మద్రాసు, పొగదాల బిర్లి, 16 వ నెంబరు భవనమునందు, మానేజింగు ఏజెంట్ల త్వరతో దరఖాస్తు లంపుకొన వలెను.

1680 502

44 Rattan Bazar Road, MADRAS.

సభానుండిరక్షణన నే 28 తేదీ ఉదయం 8-45 గంటలకు
 విద్యార్థి చుహానీ భార్య బోనెపురాది యధ్యక్షత్వంలోని జరి
 గెను. బాధితులారము ఈ సమయమున గూడ అల్లసలూ లేక
 గడచిపోవు నని కలకలలిమి. కాని అధ్యక్షుడు ఉపన్యాసము
 చదువునయమున అబ్దుల్ భాదరను సోదార తరగినిపై పోలీసు
 సముయిన స్పెక్టరు గారు పి. గోవిందు. మీనకు గారు పోలీసు
 యెదుర్కొనిరని జాత్రుల చెప్పెను. అంత కొన్ని నిమిషములైన
 పిదప మాధవమొదలు అను భిలాధకు స్వచ్ఛంద సేకరణకు
 విజయ పోలీసు వారు బాధించి రని యొక జాత్రు
 లు చెప్పెను. కొంత సేపైనపిదప బహువులలో అల్లసలూ జరుగుచు
 వుంటి జాత్రుల చెప్పెను. ఈ కలకలము నందరమున రావడి మీ

చందాబ నివృత్తి. — కాకినాడలో గానీ యి
 రాజుల స్థానికులకు చందాబ కనుకొని మిక్కిలి పెను కు
 వారని కొమ్మిరెడ్డి కృష్ణశారావతిగారు ఆడు పేరుతో నా
 ద కొన్ని ప్రకటనలుగా చందాబ కనుగొని పేరుచెప్పు
 తెలియచున్నది. ఏను కైకలాన తొలకానా గుంటూరు
 వారని ఈ విషయము బాగాను పొందుపర్చినారని (కాదు
 నా తాను ఎరుకన్న ఆడుకనుగాని, ఇది ఎరుకైనాగా
 కుది చూడలేదని తెలియకొన్నాను. కావున ఇట్లు చందా
 బేమువారి కవ్వమున కను విచారణ పెంకగలిగి చందా
 నివృత్తిగదను. ఇంక జడ్జికి కేరాలమయ్య



విజయధ్వని

గాంధీమహాత్ముడు అధికారవర్గ నిలయమగు సింహాలో దిగినప్పుడు, ఆనెక పేలమంది జనులు వాని దర్శించి గౌరవించుటకు రైల్వే స్టేషను యొద్దకు వచ్చిరి. వందల మదనమోహన మాలవ్యాగారును ఇతర జాతీయవాదులును మహాత్మునికి స్వాగత మొసగిరి. చచ్చి భటులు, స్వరాజ్య కలకమును చేబూనిరి. గాంధీమహాత్ముడు సూచించిన విధమున కలకము తయారు చేయు బడలు. లక్ష్మీచిహ్నముగురాలుము, ఆకలకము నలకరించుచు దానిని శోభాయమానము గావించుచుండెను. గాంధీమహాత్ముని గౌరవించు నిమిత్తము విద్యార్థు లందరును స్టేషనుయొద్దకు వచ్చియుండిరి. పాఠశాలలు ఖాళీ అయ్యెను. గాంధీ ఎక్కడకు వెళ్లిననీమి? హిందూ దేశ భారమును తొలగించి, దేశమంతట స్వేచ్ఛ నిర్మించుటకు బద్ధకంఠుడై యున్న గాంధీని పూజించి గౌరవించుట కెవరి హృదయ ముప్పొంగకుండును? దేశభక్తులతో సగ్రగణ్యులగు వారిని పూజించునపుడే, ప్రజల భక్త్యుత్సాహము లభిశయించును. వారిహృదయ మూలస్థము తొలగిపోవును. యోగులలో కెల్ల కరమయోగియును భగవానుని పాదకర్మముల వై ఆర్చనమర్చనము గావించుటకు బుద్ధి వోడదును. గాంధీమహాత్ముని సందర్శనము కొరకు, ప్రజలు వరితపించు చుండుట కిదియే కారణము. గాంధీ కర్మలనము సలిపిన ప్రదేశము లన్నియు నవదీనముతో కళకళలాడు చుండుట కిదియే కారణము. అధికారవర్గ నకు పీఠమును సింహాసనమునందు సయితము, దేశద్రోహియు, రాజద్రోహియు, నని వర్ణింపబడుచున్న గాంధీమహాత్ముని వై, ప్రజల కింతటి కారవ భావముండుట, గొప్ప విశేషమని ఎంచవచ్చును. హిమవత్పర్వతము మొదలు కన్యాకుమారి వరకును, ఒక్క నినాదమే మ్రోగుచున్నది. ఏకాళయమే, ఎల్లర హృదయములను కల్లవింప జేయుచున్నది. దేశభక్తి, వైవభక్తి భారతీయులను నూతనోత్సాహ వరవశుల జేయుచున్నది. మానవుని యందండది రాగ్యబుద్ధిని వికసింప జేయుచున్నది. గాంధీకి విజయమగుగాక యను, ఉచ్చైష్ఠ్యముం దిమిడి యున్న భావార్థమిదియే.

ఈ భావము, హిందవులలోను, మహమ్మదీయులలోను, జైనులయందును సిక్కులయందును, మరీయితమతస్థులలోను, వ్యాపించియున్నది. మహమ్మదీయమార్గీయు మూత్రమేగాక, హిందూమత గురువులును నూతన విమోచనమునకు తోడ్పడుచున్నారు. శంకరాచార్య పీఠస్థులుగూడ ధైర్యముతో ముందుకు వచ్చుచున్నారు. సిక్కుమతస్థులు జూచిడి యత్సాహము మిగుల ప్రశంసార్హము. ఇతియగాక, జైనుమత గురువగు జయవిజయముని ఘూర్జరదేశమున నూతనోద్యమముకూర్చి ఉపన్యాసముల నిచ్చుటయేగాక, తిలకు స్వరాజ్యసాధిక ధనము ప్రోగుజేయుచున్నటుల, డెయిల్ ఎక్స్ ప్రెస్సుపత్రికా విలేఖకుడు ప్రాయుచున్నాడు. ఈతని హెచ్చరికవలన,

సిమ్మజాతులకు జేందినవార నేకులు మాంసాహారమును, మద్యపానమును, కాఫీటీ మొదలగు పానీయములను వర్జించుటకు ప్రతిజ్ఞ బూనిరి. జాతీయ జీవితమున, రాజకీయసాంఘిక, మతవిభాగములు లేవనియు, మానవునియందంతర్నిహిత మయిన స్వరాజ్యమును గాంచుటకు అన్ని మార్గములును కూడవలయుననియు, స్వరాజ్యసంపాదనా ప్రయత్నము స్వరాజ్య సందర్శనముకుగూడ తోడ్పడుననియు, అన్ని మతముల వారును గ్రహించుచున్నారు. ధర్మమునుండి వేరుజేయబడిన రాజకీయ, సాంఘిక వ్యవహారములు మతగురువుల నాకర్షించకుండెను. అట్టియంతరము తొలగినపిమ్మట, ఎల్లర దృష్టియు స్వరాజ్యమువంకకు దిరిగినది. పెద్ద చిన్న యను భేదములేక అన్ని జాతులలోను కడలిక గలిగినది. విద్యార్థికులు, విద్యావిహీనులను భేదములేక, ఎల్లరును నూతనోద్యమముచే కట్టుబడుచున్నారు. వివిధవృత్తుల నవలంబించి వారందరును, తమతమ వృత్తులలో నట్టిపూజ్యతగలదో గ్రహించుచున్నారు. వృత్తులకంటెయుండెడి సేవ భావ మదృశ్య మగుచున్నది. తమకన్నులను తెరచిచూచిన, సింహా అధికారు లీసంగతుల నన్నిటిని తమ ఎదుటనే కనుగొనగలరు. గాంధీయుద్యమ స్వభావమెట్టిదో గ్రహింప గలుగుదురు. దానిపై గుఱించుచున్న దూషణవాక్యములు, నిరాధారములని వారికి గోచరింపక మాంపు.

ప్రజలమనములలో గాఢముగ నాటుకొని యున్న స్వరాజ్యాభిలాషకు, గాంధీమహాత్ముని కొనెకకి స్వాగత కారవములు నిదర్శనము లని, రీడింగు ప్రభువు స్వయముగ కనుగొననేర్చుచో, వారి భావి కర్తవ్య మెద్దియో తేటపడును. వందల మదనమోహన మాలవ్యాగారిని ధర్మాస్థులనియు, దేశమాత కొరకు యాచించెడి వారితో కెల్ల వరమయూహకు లనియు, గాంధీ బిలచియుండెను. అట్టి ధర్మాత్ముడు, తమతోడుగ బనిచేయజాల నందులకు, గాంధీ మహాత్ముని హృదయ మెక్కువను వరిత పించుచునే యుండెను. ధర్మాత్ముల సహచర్యమునకన్న, గాంధీమహాత్ము డెక్కుడుగ గోరున డెద్దియును లేదు. కాని, దేశారాధనము నిమిత్తము మాలవ్యాగారితో కలసి పనిచేసెడి భాగ్యమును సయితము, గాంధీమహాత్ము డెంతయో మనోవేదనముతో, వదలికొనవలసి వచ్చెను. గాంధీతో భేదాభిప్రాయము గలిగినను, మాలవ్యాగారు దేశారాధన విషయమై, మనోవ్యాకులము జెందచునే యుండిరి. దేశము సత్వస్వరాజ్యసిద్ధి గాంచుటకు, మార్గ మేమి గలదను ధర్మసంజేహ నివృత్తికొరకు, రాత్రింబవలు మననము జేయుచునే యుండిరి. కాంగ్రెసు సభాదేశమునకు విరుద్ధముగ వారితనరకు ప్రవర్తించి యుండలేదు. శాసనసభకు అధ్యక్షిగ నిలువలేదు. మరికొందరి వలె ధర్మార్థముగు నిరాకరణోద్యమమును నిరసింపటకు గాని, ఉద్యమనాయకులను నిరంతరము దూషించుటకు గాని పాల్పడలేదు. ఎక్కటికయినను, మాలవ్యాగారి సాయము, ఉద్యమమునకు లభించననియే, మహాత్ముడు విశ్వాసపూరితుడై యుండెను. సింహాలో గాంధీమహాత్మునకు ఆతిథ్య మొసగు గౌరవము మాలవ్యాగారికి దక్కినను, ఉభయుల కలయికవలన, దేశమున కెంతయో శుభము చేకూరు నని నమ్మెదము. దేశభాంధవ లాలా లజపతిరాయగారుగూడ సింహాకు జేరి జలుల తంతివార్తలు చెలుపుచున్నవి. నూతనోద్యమ స్వభావమును, ప్రజల దృఢాభిలాషను, దేశమున వ్యాపించియున్న ప్రేమను ప్రశంశి నిజారణములను, రీడింగు ప్రభువు కనుగొనదలచిన, గాంధీ లజపతిరాయగార్ల కన్న నా విషయ

ములను స్పష్టముగ తెలుపగలవా రింకొకరు గనుపించరు.

నిన్నటిదినము గాంధీమహాత్ముడు రాజప్రతినిధితో చాలసేపు ముచ్చటించె నని తెలియుచున్నది. వివరములు బయల్పడలేదు. గాంధీమహాత్ముడు సోమవారమువరకు సింహాలో నుండును. రేపటిదిన మొకయువన్యాసము నిచ్చును. ఆయువన్యాసమునందు, సందర్శనముల కొన్ని బయల్పడవచ్చును. రీడింగు ప్రభువు భావిక ర్తవ్యము నటుల నిశ్చయించునో తెలియదు. రీడింగు ప్రభువు నిశ్చయమెటులనున్నను, ప్రజలు తమస్వయంకృషిని విమవజాలరు. ఆంగ్లో ప్రాండవత్రికలుచూత్రము, గాంధీరీడింగు ప్రభువుల సమావేశ మెటుల వరిణించునోయని, అప్పుడే తత్తరపాలు జేందుచున్నవి ఇందుకు నిదర్శనము గనుగొనవలయుననిన, నిన్నటిదినము మదరాసు మెయిలుపత్రిక ప్రాసిన యాక్రీడివాక్యముల జూచిన చాలును. "రీడింగు ప్రభువునకును, గాంధీని, సమాధానము గుదురుచో లాభమేమి గలుగునో మాకు తెలియకున్నది. ఇందువలన నేమిసంభవించునో చెలిపెదము. ప్రజాసామాన్యమువై గాంధీకి సర్వాధికారము గలదని, రాజప్రతినిధి యంగీకరించుటల యగును. ఇటీవల, ప్రజాకారవాధ్యక్షి రమునుండి, గాంధీ త్వరితముగ క్రిందను బడిపోవుచున్నాడు. రాజప్రతినిధి చర్యవలన, గాంధీని తిరిగి ఆశిఖరమున ప్రతిష్ఠించుట జరుగును. న్యాయమును, క్రమానుష్ఠానమును తిరస్కరించి సంచరించుటలో అతివాదు లందరకును గాంధీ యవలంబించెడి కార్యవ్యవధతిని అనుసరించుటకు ప్రోత్సాహము గలుగును. రాజద్రోహము, దొంగగురువుల వేసము ధరించినను, కూలీలపుట్టుమును ధరించినను, వారితో నట్టి వ్యవహారము జరుపగూడదని, మావాదము. హిందూ దేశమున గాంధీయొక ప్రభువు. మూఁడులను బెదిరించుటకు, ఆతనినాయము నుపయోగించుచున్నారు. అతివాదుల వలుకు బడి అక్కడసహితము అదృశ్య మగుచున్నది. గాంధీ రీడింగు ప్రభువుతో సమాధానపడినను, అతివాదులు తమ వెట్టిచర్యలకు మామోంతు రని తలచుటకు ఏయగలవా? లేదు,.....అట్టితరీ, ఈదేశద్రోహితో జేరమేల యావలయును?"

మెయిలుపత్రిక చెలిపిన యభిప్రాయమే అధికారుల ననేకుల నానహించి యున్నదని, తలపవచ్చును. రీడింగు ప్రభువునుగూడ, యధికార వాతావరణము పూర్తి గ. గప్పివైచెనో లేదో, ముచ్చుందుగాని తెలియదు. ఆవిషయ మటుండ, వివిధ రాష్ట్రములలో నిరాకరణోద్యమము నణగ ద్రొక్కుటకు, తీవ్రచర్యలవలంబింప బడుచున్నది. మద్రాసు రాజధానియందు గూడ నిర్బంధ చర్యలు పొడనూపు చున్నవి. కేరళ రాష్ట్రమున నారంభమయిన దండన విధానము ఆంధ్ర దేశమున గూడ నారంభింపబడినది. రాజమహేంద్రవరమున ఆంధ్రప్రముఖుల వాక్పాతంత్ర్యమును నిరోధించుటకు, క్రిమినల్ ప్రాసినరు కోడ్డు 107 శెక్కును ప్రయోగింపబడినది. ప్రభుత్వ సేనకులంగరును, తాము నిరాకరణోద్యమమునకు శత్రువులమని వెల్లడించి, పర్వవిధములను దానిని యాపుచూపుటకు కృషినింపుటకు, అజ్ఞాపింపబడిరి. ఇంకను ఎట్టి వైపరీత్యము నాటిల్లుచున్నదో తెలియదు. కాని, ప్రజలుగాని, నాయకులుగాని, నిరుత్సాహకడ కడనరములేదు ఈ సమయమున అధికారులును. ఆంగ్లో ప్రాండవత్రికలును. ఉలికిపకుట, నిరాకరణోద్యమోభివృద్ధికి ప్రధాన చిహ్నమని భావించవలెను. ధర్మము కొరకు పాటుబడునపుడు, ఎట్టి కష్టములు నాటిల్లినను, శాంతము

తోను సంతసముతోను భరింపవలయును. అట్టి శక్తి ప్రజల కలవడినపుడే, వారు స్వరాజ్యమును సంపాదించ గలుగుదురు. ఇకముందు, సాధ్యముగు సంతవరకు ప్రజలను దండించుటకు అధికారుల కవ కాళము కలుగకుండ జేయవలయును. నిరాకర ణోద్యమము గూర్చిన సభలనుగాని, ఉపన్యాసము లనుగాని, క్రిమినల్ ప్రొసీజరుకోర్టును ప్రయోగించి అధికారు లాపివేయవచ్చును. పత్రికల స్వాతంత్ర్యమును నిరోధించ వచ్చును. అంతమాత్రముచే, ఉద్యమమునకు భంగము కలుగదు. అది, మరింత యధికముగ వ్యాప్తిగాంచును.

ఉద్యమ సత్యము ప్రజాసామాన్యమున కిదివరకే బాధపడియున్నది. ఇకముందు విశేషప్రబోధము గలిగించ నవసరములేదు. ఇప్పుడు గావలసినవి చేతలుగాని, మాటలుగావు. చేతలను నిరోధించుటకు వీలులేదు. అఖలభారత కాంగ్రెసు సంఘము వారు, భారతజాతిపై త్రివిధ ధర్మములను విధించియుండిరి. కాంగ్రెసుసంఘమునకు కోటిమంది సభ్యులను జేర్చవలెను. తెలకు స్వరాజ్యనిధికి కోటి రూపాయల ధనమును సమకూర్చవలయును. ఇరువదిలక్షల రాటములు పనిజేయుటల జూడవలయును. ఈ పనులన్నియు, జూను 30 తేదిలోపుగ జరుగవలయును. హిందూదేశము నిర్వహించవలసిన బాధ్యతలో, ఆంధ్రదేశమెంతవరకు పాల్గొనవలయునో, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘకార్యదర్శిగారు నిన్నటి ఆంధ్రపత్రికలో తెలిపియుండిరి. వారి పరిగణనము ప్రకారము, ఏడులక్షల ద్రవ్యమును ఆంధ్రదేశము ప్రోగుచేయవలయును. ఏడులక్షల మంది సభ్యులను కాంగ్రెసు సంఘమున జేర్చవలయును. లక్షలవదితేల రాటములను నెలకొల్పవలయును. ఏ యే మండలము వా రెంత బాధ్యతను వహించవలయునో గూడ, స్పష్టపరుపబడెను. ఆంధ్రదేశ మీ కనులను నిర్వహించుటకు సావకాళము విశేషముగ లేకున్నది. అందుచే, ప్రభుత్వమువారు ఉద్యమావలంబుల సంచలనము సరికట్టదలచిరేని, ఒకవిధమున మేలు జేసిన వారయ్యెదరు. ప్రజలు తమ దృష్టివంతను, వైన తెలిపిన త్రివిధధర్మములపై, కేంద్రీకరించుటకు వీలగునటుల జేయగలుగుదురు. ఈ ధర్మములను నిర్వహించునపుడు, దండించుట కధికారులకు వీలుండదు. ఒకవేళ వారందుకు పాల్పడినను, ప్రజల శాంతభావమును, అధికారుల నిరంకుశ చర్యయు మరింత స్పష్టముగ వెల్లడిగాగలవు. అట్టిరేరి, స్వరాజ్యనిధి త్వరలో గలుగక మానదు. అందుచే ప్రజల ధర్మము స్పష్టమే. ప్రభుత్వధర్మ మెద్దియో, గాంధీ మహాత్ముడు రీడింగు ప్రభువునకు స్పష్టముగ వివరించియుండును. గాంధీ మహాత్ముని యువ దేశము ననుసరించి నడుచుటకు, ప్రజలకే గాక ప్రభుత్వము వారికి గూడ క్రేయస్కర మనుటకు సందియము లేదు. "లుక్కరుఆన్" అను పత్రిక ఈ క్రింది భావి సూచనను గావించియుండెను. "గాంధీకిని రీడింగు ప్రభువునకును సంభాషణము జరిగి ఫలిత మాశ్చర్యకరముగ నుండిన, వింత లేదు.....గాంధీ అఖండ విజయ కవాటమున నిలచియున్నాడు. గాంధీ సూచించిన సంవత్సరము ముగియులోపల ఈ దేశమునకు సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము వాగ్దానము జేయబడును. లేనిపోని కలవరము గలిగించుచున్నానని, గాని, లేక అసాధ్యముగు సంగతుల గూర్చి జోస్యము బలుకుచున్నానని గాని, నన్ను నిందింపవచ్చును కాని, నా జోస్యము నిజముగ నని, జరుగబోయెడి సంగతులు తెలపరుపగలవు. రీడింగు ప్రభువు హిందూదేశమున శాంతిని నెలకొల్పును. ఏలనన, కలవరకారణము లేనపుడు, నిరాకరణావలంబులు కలవరపెట్టరు. ఈజప్తుతో

గావించిన ఏర్పాటును పోలిన ఏర్పాటు, నా మనములో నున్నది. నామాటలు, రాజనీతికి సంబంధించినవి గావు. జరుగబోయెడి సంగతులను మాత్రమే సూచించును." "లుక్కరుఆన్" పత్రిక తెలిపిన జోస్యము నిజమై స్వరాజ్యము త్వరలో సిద్ధించుగాక యని కోరెదము. నిరాకరణోద్యమ విజయధ్వని, హిమవత్సర్వత శృంగములనుండి ప్రతిధ్వని చేయుచున్నది. ఆ విజయము ప్రజలదని గాని, ప్రభుత్వమువారిదని గాని, గాంధీమహాత్ముని దని గాని జెప్ప వీలులేదు. అయ్యది సత్యము యొక్క విజయము. ధర్మముయొక్క విజయము. అహింసయొక్క విజయము. అహింస కీర్తనమున గలిగెడి విజయమే, మానవుని హాళిమును బాప గలుగును. భూతలమును స్వర్గధామముగ జేయ గలుగును.

హిందూమహాత్ముడియ సంయోగము

గాంధీమహాత్ముడు యంగు ఇండియాపత్రికలో నిలుల వ్రాయుచున్నాడు.
"ఐకమత్యమునందే బలము గలదను విషయము గ్రంథస్థముగ సిద్ధాంతముగాదు. అయ్యది జీవితసూత్రము. హిందూమహాత్ముడియ సంయోగసమన్వయము, దీనిసత్యము బాగుగ గోచరించి నది. హిందువులను, మహమ్మదీయులను, ఒకరి కుత్తుకల నింకొకరు గోసీకొనుటకు సంసిద్ధులగు వరకు, మూడవవారెవరయినను భారతవర్షమును దాస్యమున నుంచగలరు. హిందూమహాత్ముడియ సంయోగమునందు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మాత్రమేగాక, హిందూదేశమును జన్మభూమిగ భావించువా రెల్లరకును ఐకమత్య మవసరమనునర్థ మిమిడియున్నది. ఎట్టి కష్టములు గలిగినను చలించని ఐకమత్యమును మన మింకను పొందలేదని, నానుదెలియును. ఐకమత్యము నెమ్మదిగ దినదినాభివృద్ధి గాంచుచున్నది. దాని నింకను జాగరూకతతో బెంచవలయును. నెల్లూరునకు వెడలినపుడు, నన్నీ సమస్య స్పష్టముగ నెదుర్కొనెను. నెల్లూరులో హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మంచిమాటలు లేకుండెను. రెండు సంవత్సరములక్రింద స్వల్పవిషయముగూర్చి వారు పోరాడిరి. మసీదుల ముందర మేళమును వాయిం చుటగూర్చిన పురాతనవిషయమే. ఇందుకు కారణము, ప్రతిస్వల్పవిషయమునకును మతసంబంధ మగు ప్రామాఖ్య మొసగగూడదు. మసీదుల ప్రక్క నబోవుచున్న పురు, హిందువులు మేళమువాయింప కుండ నుండవచ్చును. అది హిందువునకంత ముఖ్య విషయముగాదు. మసీదుదగ్గర దినమంతయు నిశ్శబ్దముగ నుండవలెనని మహమ్మదీయు లెందుకు కోరుదురో గ్రహించుట చాల నులభము. హిందువులకు ముఖ్యము కాని విషయము మహమ్మదీయులకు ముఖ్యమైనదిగ నుండవచ్చును. ముఖ్యములు గాని విషయములను హిందువులు పాటించకూడదు. మరీ స్వల్పవిషయములలో వట్టింపులు పట్టుకొని తగాదాలు పెంచుకొనుట తగదు. ఒకరియెడల రెండవవారు సహనము వహించి సరిపెట్టుకొని ధర్మబుద్ధితో ప్రవర్తించినగాని ఉభయులకును మిత్రత్వము శాశ్వతముగ నుండదు. హిందువులు గోవును ప్రాణతుల్యముగ చూచుకొందురు. కావున మహమ్మదీయులు హిందువుల భావము నాదరించి సరిపెట్టుకోవలెను. సమాజచేసికొను నపుడు మసీదుదగ్గర శాంతముగ నుండవలెనని మహమ్మదీయుడు వాంఛించును. హిందువులు మహమ్మదీయుల ఇష్టమును మన్నించుచుండవల

యును. ఇది యోగ్యులకు చెప్పరానిసలహా. హిందువులలోను మహమ్మదీయులలోను కొందరు కుమతులుగలరు. వారు యేమిలేనిదే గిల్లికజ్జ పెట్టుదురు. అట్టివారిని చక్కజేయుటకు వంచాయతీదారుల నేర్పలుపవలయును. శాంతచిత్తుల నేర్పలుపవలెను. వారికి న్యాయబుద్ధి యుండవలెను. వారి తీర్పును ఉభయులును మన్నించు నట్లుండవలెను. వారి తీర్పును సంతయింపకుండు నట్లు ప్రజాభిప్రాయము తోడ్పాటు కావలెను.
ఇంకను ఒకరియెడ నొకరికి సంతయము లున్నవని నే నెఱుగుదును. చాలమంది హిందువులు మహమ్మదీయుల సద్భావమును సంతయింపుచునే యున్నారు. స్వరాజ్యమరగా మహమ్మదీయ రాజ్యమని వారి నమ్మకము. ఆంగ్లేయుల తోడ్పాటు పోయినచో మహమ్మదీయులు తమ మహమ్మదీయ రాజ్యములతో చేరి భారతవర్షములో మహమ్మదీయ రాజ్యము స్థాపింపదరని వారు చెప్పుదురు. హిందువు లిట్లనుకొనుచుండ వారెక్కువమంది యుండుటచేతమును హింసింపదరని మహమ్మదీయులు భయపడుచున్నారు. ఉభయులకు నిట్టి ప్రవృత్తి మంచిదికాదు! అదివారి నిర్లేపత్వమునకు తార్కాణము. ఉభయులును కలసి మెలసి యుండి శాంతముగ కాలక్షేపము చేయవలయు ననువాంఛ వలన ఉభయులలోను నమ్మకమును సహనమును నేర్పడగలవు. ఉభయులను పేరుపరచి యుంచున దేదియు తమ తమ మతములలో లేనేలేదు. మునుపటివలె ఒకరి నొకరు బలవంతపెట్టి మతములో కలుపుకొను రోజు లిప్పుడుపోయెను. గోహత్యవిషయమై తప్పు హిందువునకు వట్టింపు పట్టుకోవలసిన పనిలేదు. వివాదపడవలసిన స్థితిలేదు. మహమ్మదీయులు గోహత్య చేసి తీరవలయునని మత ధర్మములేదు. మన మింత వరకును సఖ్యము కలిగింపవలయునని ప్రయత్నింకనే లేదు. మన తగాదాలను పరిష్కరించుకోవలయునని కృషి చేయలేదు. ఒకదేశములో పుట్టినవారివలె మిత్రత్వముతో కాలక్షేపము చేయవలయునని ప్రయత్నింప లేదు. ఇప్పుడు మంచి తరుణము వచ్చెను. ఇట్టి తరుణము చాలకాలము నకుగాని రాదు. నూరేండ్లవరకు తిరిగి కిలాఫతు వ్యవహారము తలయెత్తనే తలయెత్తదు. మహమ్మదీయులతో హిందువులు శాశ్వతముగ మిత్రత్వము కుదుర్చుకోవలెనని యున్నయెడల వారును మహమ్మదీయ మతగౌరవమును కాపాడు నిమిత్తము మహమ్మదీయులలోకలిసి పనిచేసి చనిపోవలసి వచ్చినను వెనుకాడకూడదు."

అను గనిసానము దేశమునకు,
బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు గాఢము సంధిపరములు
అల్లూరిబాబు, మే 18:— భారతదేశమున బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో సంధిపరములు అనుగూహ మిక్రిక వరకును తెలియజేయుచున్నట్లు "ఇండియన్" పత్రిక కాగితమున:— (1) కీర్తికావతి అమీరగారి రాజ్య పరిపాలన కాలములో నామో జేరినట్లు అఫ్ఘానిస్తాన్ దేశ ప్రభుత్వమువారు చెల్లించవలసిన ద్రవ్య మొత్తమునకు చెల్లింపగలవలయును. (2) అఫ్ఘానిస్తాన్ దేశ భూమిలోకి ఎగువతీరయ్యె ఆ సుధమునాద, మందుగుడునూరు నలమొదల వచ్చు నిధింపట్ల, ఇల్లి ఎగువతీర భాగ ప్రభుత్వమువారికి అధికారము కలిగియుండదు. (3) బాబిల్దానము అఫ్ఘానిస్తాన్ దేశమున నియు. (4) దిశ్విరా రాజుబాబులకు గచ్చి, కాండహాక, జులూబాబు సగరములలో గలచుకొనుటకు అఫ్ఘానిస్తాన్ దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము భారత ప్రభుత్వమువారు గాంధీసంతకము.
ఇదియును గాక, శాంతము అంగీకరింప సంబంధ బాంధవ్యము నిర్మించవలెనని, కుర్కి సంధిపరములు నున్నట్లు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి అశ్వంకకములు పెట్టగూడదని అఫ్ఘాన్ ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారికి నిరదీక్షించు చున్నారు.

అనివాదాదు మండలము

నానా హాశేను

సిమూలో మహాత్మాగాంధీ గారు

అనామకమువాదులగు ఆధనా ముఖ్యులైన కేను

(3455 S. 202)

(పభుర్వచావాః తిత్తవర్వచాః)

జాతీయ వర్తక - సర్వసాధారణము

ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಾಸಾರಿ ಸಂಧಿಕೃತ (ಪ್ರಾಚೀನ) ಮಹಾನ್ಮಾ ರಾಜಿ

అల్పరూపిణి

18. శ్రీకావ్యయనం అట్లన్నది మిగిలిపోయినాను. కాని
శంషీరామయనం మాత్రమే ఇప్పుడును వలెనే ఉన్నది. ఇంకా
నవ అట్టి ముద్రలు త్వరలో వచ్చునాక యని తెలుపరాగాను
గోడమన్నది.

జర్మను మంత్రీవర్గపు టుదోనులు

బెల్లూరు, డి. 12:—మొర్రుపాడలి యంత్రమును పరీక్షించునది
 జరుగుచుండెను. వారు రంగీకరింపజూచునది రిజిస్ట్రారు నభిమతి
 వర్తకారమును రిజిస్ట్రారు నభిమతి నిర్ణయమై అనతిమతలయన
 ననిది. అంగీకరింపజూచునది రిజిస్ట్రారు నభిమతి కే అభివర్తకము
 గలదనిరి. కొంత చర్చాంతరము 221 అనుమానముగను 175
 ప్రతిమానముగను పరీక్షించునది రిజిస్ట్రారు వారు రంగీకరించిరి.

మెయిదు ప్రోజెక్టుల రైలుకట్టానుమిత బహుళం నర బాన్సు
పుల్నిగారు చనిపోయి యున్నటుల కనగొనబడితి. అగ్నిక
మరణమని అనుకొనుచున్నాను.



దుర్భాసామ సం॥ ౨ వైశాఖ శు॥ ౭, శనివారము

విజ్ఞప్తి

మా సారస్వతానుబంధమునకై, సాహిత్య చారిత్రక ఘండోనిబంధనాదులను గుఱించిన చక్కని విమర్శన వ్యాసములు ఆంధ్రమున కావలసియున్నవి. విమర్శనములు పురాతనాధునాతన గ్రంథములకు రెండింటికిని సంబంధించి యండవచ్చును. కాని వ్యక్తిదూషణలకు తావీయరాదు. ఇట్టి వ్యాసములను వ్రాయు విలేఖకుల వ్యాసములను పరశ్శతములగు ధన్యవాదములతోఁ బ్రకటించెదము. కావున ఆంధ్రసాహిత్యాభివృద్ధిని సర్వతోముఖముగ నొనర్పదలచు మహాశయులు తమ వ్యాసములను - సంపాదకులు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము మదరాసు. అని పంపవలయును.

— సంపాదకుడు.

కోకిలి

పంద్యారం వెంటటనుబ్బు శర్మగారు.

ఉ. హానియు వన్నెయుం దరుగవల్లయుంటివి కాకిగూటిలో నీసుచరిత్రము న్యరచి, నీజనయిత్ర యశకమాసముల్ గాసిలి నిన్ను దాగిన కవ్యము నైన దలంప వింశి క్యాసము లేకయుంటి తగవా? పగవారికినైన కోకిలా!
ఉ. దోసముదోస నీమదికి దోచినదేరిక నామెగూర్చి సం తోసముతోడ నిప్పుడు విసోదముగా నొకపాటబాడు మ మోసరాయందు వేమి? భయమొందితివా? యటలీపునర్జినన్ గానుల పాలుచేయు నల కాకి యటంచు నిడేమి వింత వి క్యాసము వెల్లడింపగ భవజ్ఞున నీచరిత్రంబు దెల్పినన్ దోసమే! దోషమైన సరి తొల్లి భవాద్యకు లెందరందఱో గానిలరే? యిడేవిధముగా నొనరించి, యిడేటిదింతి? సం త్రాసము వీడి పాడుము సదా భగవంతుని లీలఁ గోకిలా.

అపయగానము

భయఃపదమను! భయఃపదమను! భారతపుత్రా భయము పతనవిన్నాం బగు భారతపుత్రా!

* * *

ఆంబరమున నిడిద మేఘ మల్లుకొన్నచో అబ్బుమాలవెనకఁ దారలలరును సుమ్మా, చటుల బండ్లునిలంబు సాంధ్రమైనచో జండ్లుమరు దంతమందు కాంతియగుఁ జూమా!

* * *

కాళరాత్రి గృభీరముగా నెగడినచో బాలరనిప్రభతో నదిభగ్నమౌఁ జూమా! కనకగుళిక యగ్నిలోనఁ గరగుచున్నచో కాకఁడిరుహొన్న సుప్రకాశమౌఁ జూమా!

* * *

ఆకురాలి కాలములో నలరు బురలచో ఆకుని యుదయంపఁ బూవులలరును సుమ్మా! ఉరుతరమణి సానమీఁద నరుగుచున్నచో సానఁడిరు మణి ప్రకాశమానమౌఁ జూమా;

* * *

దోరముగ్గు పండు నేలఁ దోరగిసమయచో భూరుహమై ఫలతతి నిండారనినుఁ జూమా. నవ్య కనక కుసుమమాల నలుగుచున్నచో నలిగిఁకొఁడియును దావి వెలువడును సుమ్మా.

* * *

చండకుముల భండనంబు జరుగుచున్నచో భండ నాంతమందు శాంతిచున్న మమ్మా. కన్యపరంపర లధికముగా గలిగెడుచో కన్యోంతమునందు సుఖముగలగు నమ్మామా.

* * *

అరబ్బీగ్రంథములు-భారతీయులు

ప్రాచీనులగు అరబ్బీగ్రంథకర్తలును, ముసల్మాను యా త్రికులును డేకదేశాంతరములకు సంబంధించిన కొన్ని చరిత్ర గ్రంథములను వ్రాసియున్నారు. వారి గ్రంథభాగములవలన- అరబ్బీదేశము- ఈరాను, తుర్కీ-దేశము, మున్నగువానికి సంబంధించిన చరిత్రాంశములు తెలియుటకే, భరతఖండమునకు సంబంధించిన యంశములను ననేకములు తెలగలవు. అరబ్బులు భరతఖండమునకు సంబంధించిన చారిత్రక విషయములను మాత్రమే గాక, భారతీయుల ఆచార వ్యవహారములు, వాఙ్మయము-వైద్యము-మున్నగువానికి సంబంధించిన విషయములను గుఱించియును వ్రాసియున్నారు. కాని ఏయే గ్రంథకర్తలు వేలలో వేయే విషయముల నుల్లేఖించిరి-అనుటకు వివరించుట ఇచట అవకాశములేదు. కావున ప్రకృతము ఈ విషయమును గుఱించి సంగ్రహముగ ఒకటి రెండుంశములను వివరించెదను.

భారతీయ విషయముల నుల్లేఖించిన గ్రంథములలో - ప్రకృతము లభ్యమైనంత తక్కువకు గల వానిలో-ప్రథమమున రెక్లింపదగినది మదాయ నీ అనుగ్రంథము. మదాయనీ కవి యొక్క జన్మకాల గ్రంథకర్తత్వములు అంత స్పష్టముగా నిరూపితం గల యాధారములు లేకున్నను, ఆతని మృతి 215 హిజరీలో, ననగా-౧౨౨౧ 880 లో అగుట మాత్రము నిశ్చయముగా- వెలుగవచ్చుచున్నది. మదాయనీకృత మగు మూలగ్రంథ మిప్పుడు దుర్లభము. యూరోపు ముస్టుతునియా మున్నగు దేశములలోని సుప్రసిద్ధ భాండాగారములలో గూడ నిప్పుడిది దుఃస్పృహమైనది. అయినను ఈ కవి ఆరబ్బీగ్రంథములోనే యే విషయముల నుల్లేఖించినాడో, ఆ విషయములను తెలుప గల నూచికా గ్రంథము ఇప్పుడున్నది. ఈ నూచీ, గ్రంథములో నున్న విషయములే చాలవఱకు మసఫూదీయును చరిత్రకారుని గ్రంథమునందు నుండుటచేత నతని కాలము నాటి కిది ప్రచార ములోనున్న ట్లుహింపవచ్చును.

అరబ్బీయుల్ హిందూ అను పేరుగల పుస్తక మొకటి యున్నది. దీనిని వ్రాసి నతడు మోజురెబ్బీ శహాబ్ యూర్ అను షారసీదేశ్థుఁడు. ఈ లేఖకుడు పదవశతాబ్దిలోనుండి, ధులమాగ్గుమునను జలమార్గమునకు భరతఖండమునకు వచ్చుచోవు యుండెడివారి నడిగి తాను తెలిసికొనిన విషయములను ఇందు వ్రాసియుంచినాడు. ఈ గ్రంథముయొక్క ప్రతియొక్కటి మాత్రమే ముస్టుతునియా భాండాగారమున నున్నదట. దీనిని ప్రాంచి భాషలోనికి తర్జుమా చేసిరి. 1873 వ సంవత్సర మీ ప్రాంచి గ్రంథమును దేవికు అను నాతడు అనువదించి ఇంగ్లీషున ప్రకటించెను. పిమ్మట 1893 లో మూలగ్రంథమును ప్రాంచి అనువాదముతో గూడా ముద్రితమైనది. ఈ ముద్రణ మునందు అచ్చటచ్చట తిప్పణులులుకూడ చేర్చబడినవి. కాని ఇందలి విషయములు చాల నమూల్యము గానున్నవి.

100౭-1070 నడుమనన్న అబులుకాసిము నైదవీను కొడుకుగు అనామరను నాతఁడు తల్లికాతుల ఉదయ అను పుస్తకమును వ్రాసినాడు. ఈతడు స్వేనుదేశమువాడు. ఈతని గ్రంథములో విషయము లన్నియు నన్ని జ్ఞానాం జనశీలకలే. అయినను ఏండువలసినో గాని ఈతని గ్రంథము లిఖిత ప్రతి లండను నగరములోని ప్రధానపుస్తకాలయమున మాత్రమే యున్నది. తదాధారమున నీ తనిగ్రంథము 1812 లో సిరియా దేశపు యేతువేట్టణమునఁ బ్రకటించబడినది. ఈ గ్రంథము నందు భరతఖండమును గురించి మాత్రమే గాక, చీనా షారశీకము తురుక్కుము మున్నగు దేశములకు సంబంధించిన చరిత్రాంశములుకూడ కూర్చబడినవి. ఇందువలననే కావలె ఈ గ్రంథమునకు గ్రంథకర్త 'తవ్ కాతుల్ ఉమమ్' అని- అనఁగా జాతుల తరగతులు- అని అర్థమిచ్చునట్లు- పేరువెట్టి నాడని యందురు.

అరబ్బీవారిలో అబూహానీఫాదీ నారీకను వారొక్కఁడు ప్రసిద్ధులు. ఈయన 895 లో మృతినిొందినాడు. ఈయన అనేక విషయములను ఉపనిబంధించినాడు. భారతీయుల శిఖాగణి

అపజయము లధికముగా నావట్టిల్లుచో అపజయములు పెట్టుకు విజయంబునకు జూమా! నవ్యభౌతిక దేశంబు నాక మొందుచో దివ్యభవ్యశరీరంబు తేజరింబు జూమా!

అ. రామలింగస్వామి.

తము మొదలగు కళావిషయములను గుఱించి తన గ్రంథములో చాల వివిధగా వేర్వేరి వ్రాసియున్నాడు. ఈ పుస్తకమున కింతవఱకును ఏ భాష గూడ తర్జుమాచేయఁ బడియుండలేదు.

ఇబ్న్ బాజిహ్ కాతిబ్ అనునతడు రిఖుయాహూబీ అను పుస్తకమును వ్రాసియున్నాడు. అందులో మొదటిభాగ మునందే గ్రంథకర్త ప్రపంచములో గల ప్రాచీనజాతుల చరిత్రములను వ్రాయును. భారతవర్షముయొక్క చరిత్రమును గూడ వర్ణించియున్నాడు. ఈ గ్రంథకర్త 905 లో మృతి నొందినాడు. కనుక 9వ శతాబ్ది వాటికి భారతఖండముయొక్క విజ్ఞాన విభవములు వెల్లడియగుచున్నవి. చాలెందు దేశము నందు వీడనునగరములో నీగ్రంథము 1878లో ప్రకటితమైనది.

తరువాత పేర్కొనదగిన గ్రంథము కానూన్ మసఫుదీ యనునది. ఈగ్రంథమునువ్రాసినవాడు అబూరిహాన్ అల్బెరూసీ అనువాదకు. ఈయన పదునొకండవ శతాబ్దివాడును విఖ్యాత పురుషుడును. ఈయన భరతఖండమునుగురించి తెలిసికొనుటకై చాల పరిశ్రమను సల్పియున్నాడు. నుల్లాను మహమ్మదు జగనరీయొక్క ప్రక్రుండగు మసఱు అనుచక్రవర్తిపేర, ఈ యన తన గ్రంథమును రచించెను. చక్రవర్తిగారు ఇందులకు మిగుల సంతసింది ఒక ఏనుగుమోయఁ గలిగినంతటి శౌండిని బంగారమును ఇచ్చి ఈకవిని సత్కరించినాడని ప్రతీతి గలదు. ఈ గ్రంథమున కింతవఱకును ఏ భాషలోగూడ ననువాదములు బయలుపడలేదు. అరీగధలోని మహమ్మదీయ కళాకాలా గ్రంథాలయమునందు ఈ గ్రంథముయొక్క వ్రాతప్రతి ఒక్కటిమాత్రమే యున్నది. కాని ఇంతవఱకు ప్రకాశితముకాలేదు. కనుక ఇట్టి అమూల్యగ్రంథమును ఎట్లయినను ముద్రితమై వెలు పలికే వచ్చునట్లుగా చేయుటని ముఖ్యాతి య నొక్కిపెట్టవలె నున్నదనవచ్చును.

క్రీ 685 లో ముఖద్దస్ అను పేరుగల ఒక దురంధ రకవియుండెను. ఈయన చేసిన గ్రంథము పేగు అనాన్ నుర్త ఖాసీవ్ ఫీమార్ ఫతిల్ అకాలీమి అని. ఈయన తన గ్రంథమునందు భరతవర్షమునందలి- కనోజు- ముల్తాన్ లై హిందు మున్నగు ముఖ్యపట్టణములను గుఱించి చర్చలను సల్పియున్నాడు. ఈ గ్రంథమును చూడగనే, గ్రంథకర్త ఆషారముకు పరిశ్రమను నొనర్చి వ్రాసియున్నాడనియు, మూలగ్రంథమును బైబ్లియోథిక్ బా గ్రహారం అర్చుమ్ లేడెన్ అనుగ్రంథములలో 1871 లో ము ద్రించినారు. కాని దీనికి గూడ యూరోపీయ భాషలలోనిం తవఱకు అనువాదము కాలేదు.

కిరాబ్ అలాఖిన్న ఫీసలే యని యింకొక గ్రంథము. దీనియందును భారత వర్షమును గుఱించిన చర్చలు అనేకము గలవి. దీనియంద మనదేశపు వ్యాపార విషయములు గూడ వివరింపబడినవి. దీనిని వ్రాసినవాడు ఇబ్న్ రూస్తు అనువాఁడు. ఈయన పదవశతాబ్దిలో నుండ వచ్చును. ఈయన గ్రంథ ము 1819లో ఎఫ్. జే. డిగోజీ అను వారివలన ప్రకటించబడి నది. కాని దీనికిని ఇంతవఱకును అనువాదము బయలు పడలే లేదు.

ఇంకను ముఖ్యముగా చెప్పుదగిన దింకొక గ్రంథముకలదు. ఒయునుల్ అన్ బాయ్ ఫీరబ్ లిల్ అతిబ్బాయ్ అని దీనికి పేరు. గ్రంథకర్త ఇబ్న్ ఓసైవియహ్ అనువారు, ఈగ్రంథ ము నందు యూనానీ ఆయుర్యైక వైద్యములను గుఱించి చాల భాగములు వ్రాయఁబడియున్నవి. "హాకీములు భారతీయ వై ద్యులు - వీరిని గుఱించి తెలిసికొనవలసిన ప్రత్యేకవిషయములు ఈగ్రంథమునందుకంటె ఇతరత్ర నెట్లువలభింపవుమి" అని చారి త్రక పండితుల మతము. 9వ శతాబ్దిలో భారతవర్షము నుండి బాగ్దాదుపట్టణమునకుపోయి అచ్చట భారతీయుల విజ్ఞాన వై భవమును ప్రసరించి మిరుమిట్లు గొలిపిన - మన్ కా, కానావ్ సావేహదీసుల్-అను పండితులను గుఱించిన యంశముల ననే కములను ఈయన వ్రాసియున్నాడు. ఇందుగల మఖ్యోక విశేష మేమనగా చికిత్సా విషయములకు సంబంధించిన చారిత్రక విషయములు అనేకము షోహాహింజముగా ప్రదర్శించి యుండుటయేయని అనేకుల మతము. 1672లో మూలగ్రంథము మిశ్రదేశపు కహాన్ పట్టణమునుండి ప్రకటితమైనది.

ఈరీతిగా ఇబ్న్ హాకత్, ముస్ఫూదీ అల్బెరూసీయు న్నుగు గ్రంథకర్తలు వ్రాసిన గ్రంథముల నేకములుగలవు. అని య న్నియు మన భారతీయ భాషలలోనికి అనువదించబడిన గాని భారత వర్షమును గుఱించిన సంపూర్ణ చారిత్రిక గ్రంథములు పూర్వదశకు వచ్చిన వఱకును మీరు లేరు. భగవాన్ శ్రీకృష్ణ శాశిమును మనకు అను గ్రహించును - [హిందీభాషలోని నుండి.]

ఆర్యుల గురుశిష్య భరములు

ఇదివరకంటే తమ ముదితములైన భారతీయుల విలాసములు ఇప్పుడే పూర్తిచేసి యున్నారనియు లగుచున్నందున మనము సంతసింపవలసియున్నది. శ్రుత్యవశముననో, లేక భవిష్యత్తులననో మధ్యకాలమున మనలను జడత్వము నహించిన మాటమాత్రము నిజము. కాని ప్రకృతము గడచిపోయిన జడత్వమును గుఱించి యనుభవించుటకంటెను, గంత వ్యమును గుఱించి యోచించుట యుక్తము. ఇట్టి బుద్ధితోనే ఇప్పుడే ప్రభు మనవారు జాతీయ విద్య-జాతీయదర్శములు-జాతీయ విధానములు - కలయినవి ఉన్న క్రమమున చెప్పుచున్నారు. కొందఱు తాత్కాలికభివేషములతో నొక్కమట్టి విద్యావిధానములను ఆదర్శపథములను నిర్ణయించుచున్నారు. కాని, ఇట్టి సుసంగత మగు సమయమునందు మన నాయకులు కేవల మాట్టియబుద్ధికి గోచరించుట విద్యావిధానాదులను వేగిరపాటుతో నిర్ణయించుటకంటె, వెనుక ముందు లగిసి, ప్రాచీనాద్యుల విద్యాప్రచారములను చక్కగా నుండి యశ్వేషించి సంప్రదించుకొని నిర్ణయించి ప్రచారము నకు కడంగుట మనవిధి. కావున, బ్రకృతము ఈ చిన్న వ్యాసమునందు వైదిక కాలమునాడుగల ఆర్యుల గురుశిష్యభావమును గుఱి ప్రతి నిచ్చట బ్రదర్శింపవలెననిచెదను.

శ్రుతి:—విద్యావై ప్రాచ్యుణ మాజగారు
గోపాయ మా శేషధి ప్రేమా మస్మి
అనూయకాయాఽ నృజనే 2 యతాయా
న మా బ్రూయా మీర్వతీ యథా స్వామ్.
ఈశ్రుతి లోకముల విద్యోపదేశములకు ఆధికారిని వివరించుచున్నది. పూర్వము విద్య (జ్ఞానస్వరూపిణియగు) దేవి కానుగ్రహార్థము ప్రపంచమున నవతరింపదలచినదై, శ్రుతిశిలకుల నలవల్లుచును, విజ్ఞానపాత్రుడు నగువాడు బ్రాహ్మణుడే యని నిశ్చయించుకొని బ్రాహ్మణులకు ప్రత్యేక మైనదే. కేవలమును ప్రత్యేకమగుట మాత్రమే గాదు. ఆతని కిట్లు వరమిచ్చుచున్నది. “ఓయా, నీకు నేను నిధిని, నన్ను బ్రాగ్రత్తగా కాపాడుకొనుము. (కాపాడుకొను మనకుట ఎవ్వరికిని చెప్పకుండ జీర్ణింపజేయుమని యర్థముకాదు. అపార వ్యయమును మాత్రము చేయకుమని యర్థము. ఇది తరువాతగల మాటలలో స్పష్టము.) ఇతరులకు గల విధమునకాచి ఓర్వలేనివానిని, అసాధుమార్గముల నలంబించువానిని, అపరిశుద్ధులను నన్ను విసంగవలదు. ఏలయందుచో అట్లు ఈయకుండువని నేను తీర్మానించి కాగల్గుదును”—అని.

ఈ శ్రుతిని బట్టి అనూయగ్రస్తుడును శకుడును అయియుండునగాక, కేవల మార్గధర్మాను రక్షితో లోక యాత్రానిర్వహణమునై, జనుల కజ్ఞానాంధకారమును తొలగించి విజ్ఞానభాను ప్రచారమును చేయగలవాడు ఆకాలము నందు బ్రాహ్మణుడే యనియును, కనుకనే విద్యాధి దేశక అట్టి వానికి సాక్షాత్కరించి వరమొసంగుచు— “నేనే నీకు నిధిని. తక్కిన విధములు నిర్దుష్టముగావు. కనుక - నన్ను నీవు నిధింకంటెను ఎక్కువగా ప్రీతితో-ఎక్కువదాదరముతో-నీవించి భజ్యుడవగుము.” అని యజ్ఞాపించుట సంభవించెననియును, ఇట్టి మహామహిమకు సాక్షాదగుటచేతనే ఆతడు, వారు నీవనక సమస్త వర్ణముల వారిచేతను తలగురువుగా ఎన్నుకొనబడి పూజితం డయ్యెననియును స్పష్టమవుచున్నది. ఇట్టి వర్ణుల మాసోదరులగు బ్రాహ్మణేతరులు ఆత్మస్తుతి పరాయణులను మాంబుగట్టక ఇందలి సారాంశమును మాత్రమే గ్రహించక బ్రాధితులు.

శ్రుతి:—య ఆత్మజత్వ వికేస కర్తా
వదుఖం తుర్వన్న మృతం సంప్రయచ్ఛత్
తమన్వేత పితరం మాతరం చ
తన్మై నద్రుప్యే త్కత మచ్చ వాసా.
మొదట నుదాహరించిన శ్రుతిలన విద్యోపదేశము చేయుట కధికారిని నియమించి, ఆయన విద్యాసంరక్షణమున కెట్లు బ్రహ్మత్వము కహించియుండవలయునో, ఏయే గుణములను ముఖ్యముగా కలిగియుండవలయునో, సునూత్నముగా నిండువివరింపబడియున్నవి. ప్రస్తుత మిందులలో గురువు శిష్యునికి విజ్ఞానము నుపదేశించునట్లును అనుసరింపవలసిన రీతియును, అట్టి గురువులయెడ శిష్యుడు కనుపరుపదగిన-అధవానిర్వహింపదగిన భర్తయును సంగతా ఫక్కిని వివరింపబడినది. — శిష్యుని దగ్గల చేయకొని, ఆతని చెవుల కనుకు రీతి నలసి, వినుకు జనింపజేయక తన జ్ఞానమును, అభ్యుత్తమును బోలె ఆతనికి ప్రసాదించుచు, కష్టమనునది ఇనుమంతయును, పారయనీయక పుత్రునికంటె నెక్కువగా శ్రద్ధాదరములతో విద్యుల సేవ్యం దుపదేశించునో, అట్టివాడే గురుపద వాచ్యుడనియును, అట్టి వానిని, శిష్యుడు—“అదే గురు తల్లిగను భావించవలయు ననియును ఎట్టి దురంత సమయములలో నైనను సరియే, అట్టి గురువును ఎప్పుడును, ఏమాత్రమైనను సరియే ద్రోహము నాచరింపరాదు—అని యర్థము.

ఈ శ్రుతిలన విద్యావై ప్రాచ్యుణ-ఇప్పుటి నాగరక ప్రపంచములలో శిష్యులను గోష్ఠాధ్యక్షులు-ఇప్పుటి నాగరక ప్ర

కూర్చి, వారికి గల సాధక బాధకములను గాని, జ్ఞానాభానములనుగాని ఆలోచింపక-అనగా శిష్యుల విద్యావిధానము నను విజ్ఞాన విషయముల పట్టులను సరియైన బాధ్యతను వహించక, గ్రంథిమెద్దు చేసిలో బడినట్లుగా కన్నులుముసికొని ఒక్కోకొనుపోక- శిష్యజనులకు తలసిన విజ్ఞానముపట్టుల సరియైన బాధ్యతను వహించి ఒకరినో ఇద్దరునో పరిమితముగా నుంచుకొని, వారి మనస్సులు మొద్దువారిపోవడంద్రాదృష్టమును ప్రీత్యను రాగములును కలుగునట్లుగా, ఇంపగు మార్గమున వారికి జ్ఞానసంపదను చేకూర్చుచుండేవారనియును, అట్టివిజ్ఞానసంపదవలన నిష్పటిగాగరక విద్యులవలె సేవకత్వాభిప్రాయము పట్టుచదకసాంత్రాత్రాధ్యాత్మికాదు లగు సముత్పన్నము లగు విజ్ఞానజీవన రీతులు వారికి అలవడుచుండే వనియును, ఇట్లు పరిశ్రమించి విజ్ఞానములు చేకూర్చిన గురువులయెడ శిష్యులు ఉధయలోక సముతారకమగు జనక భావమును వహించియుండే వారనియును తేటపడుచున్నది.

శ్రుతి:—అధ్యాపితా యే గురుం నాగ్రియంతే
విప్రా వాచామనసా కర్మణా వా
యతైవ తే నగురో శ్శృణ్వీయాః
తస్యైవ తా న్మ భునక్తి శ్రుతం తత్.
ఇట్లు మిక్కిలి ప్రయాసముతో విద్యనుపదేశించి విహితాముష్మిక భర్తనిర్వహణమునకు మార్గమునుచూపిన గురువులను, చదివినవిషయముల శిష్యు లెవ్వరు, మనస్సుతోగాని వాక్కుతోగాని, క్రియతోగాని అదరింపకో, అట్టిశిష్యులు గురువు విషయమున నెట్లుపాడేయాలి కాకాలలో అట్లే ఆశిష్యులయెడలను ఆవిద్యులొచ్చెమైనను ఫలవంతముగను ఉపాదేశముగను కాకాలదని ఈశ్రుతికి యర్థము.

దీనినిబట్టి ఆ కాలపు ఆర్యుల గురుశిష్య సంబంధము-తాత్కాలికముగా నవతరణానంతర మందలి ప్రవహణభంగము, కలె గాక, కాశ్యరమై, జన్మజన్మాంతరములతో సంబధమై కేవలము వాక్పాత్రమునగాక త్రికరణసేవ్యమై, యుండు నని యునుగనుకనే-గురువులను పునర్జన్మదాతలనుగా-నేతలనుగా; మహాదాతలనుగా-సర్వకాల సర్వావస్థలయందును అవి స్మరణీయులనుగా నిర్దేశించి యుభయలోకాంతరకమై వెలయు నదియే గాని, సేవ్యసేవక సంబంధశీఘ్రిము మాత్రమే కాదని దృఢపడుచున్నది.

శ్రుతి:—య మేవ విద్యా కృచి మప్రమత్తమ్
మేధావినం బ్రహ్మచర్యోపపన్నమ్
యతైవ ద్రుప్యే త్కత మచ్చ వాసా
తన్మై మా బ్రూయా నిధివామ బ్రహ్మక్.
ఈ శ్రుతియందు ఈ తీర్థన ప్రయాసభావములతో విద్యవార్జించినపిదప శిష్యుడు నిర్వహింపవలసినభర్తములను సంపత్తి స్వామ్యము ననుసరించి వివరింపబడుచున్నది.

“నిరంతరాధ్యయనాభ్యాసన వ్యగ్రుడవగు నోయా (శిష్యుడా!) ఇట్లు పరిశ్రమాలేకమున నార్జించిన విద్య లన, పునరావృత్తిచేయక- అనగా నీలో నీవే జీర్ణింపజేసికొనక- ఆర్థులగు శిష్యులను చేరదీసి వారికి యుపదేశింపుము. కాని ఈ విషయమున నిస్కోక్త విషయమునుమాత్రము అధింపవలసియున్నది. ఎవ్వడు సవాళుచియి- ఆ ప్రమత్తుడై - మేధావియై- బ్రహ్మచర్యమును జరుపుకొనువాడై, ఎప్పుడును నీకు ద్రోహము నినుచుండుమును చేయకయుండునో, (అట్టి వానినిమాత్రమే నిధివునిగా నెఱింగి-అనగా శుచిశిలత్వాదులున్నను విద్యావృద్ధికోసమైయు జీవితఫలముగా నెంచుకొను గుణములు గలవానినిమాత్రమే ఇందుల కర్హునిగా నెఱింగి) వానికి నన్ను విసంగుము.” అని దీని యర్థము.

ఈశ్రుతిలన శిష్యులకు విద్యావిషయమున వొనర్పదగిన భర్తనిర్వహణము, కేవలము చదువుకొనుటమాత్రముతోనే గృతార్థము కాక, చదివినవిద్యను లోకజేమార్గము న్యాప్తినొందించుటతోనే-అందునకు శుచిశిల బ్రహ్మచర్యాది సద్గుణపుంజముల నభివృద్ధి చేసి లోకముల యుద్ధరణమున కవలంబనగాగా గలిగిన ప్రయత్నముతోనే-అనగా-సమస్త భవనములకును ఆవశ్యకములగు జంగమములగు శిష్యురూపములగు విజ్ఞానభాండాగారములను వెలయింపజేయ గలుగుటతో మాత్రమే-చరితార్థముకాగలగు నని స్పష్టమవుచున్నది.

వైది యుద్ధరించిన శ్రుతిలనములనలన వైదిక కాలము నందలి విద్యాప్రచారవిధానములు-ఎట్టి కట్టుదిట్టములతో-నెంత తీవ్రవాదో- ఎట్టిశ్రద్ధాభక్తులతో-ఏరీతి విహితాముష్మికఫల వాంఛలతో- నిర్వహింపబడుచున్నవో స్పష్టము లగుచున్నవి గదా. ఇంతటిదృఢముగా, అనపాయగా, అనశ్వరముగా సంబధమైనది గనుకనే మనయాద్యుల విజ్ఞానసాధము ఇన్ని వేలయెండు గడచినను మూలచేదముగాకుండ నీమాత్రమైనను నిలబడిగలిగినది. ఇకముందు మననాయకులు ఏర్పలుంపబూనిన జాతీయవిద్యావిధానమహాసాధము వైదానో దుల్యముగనున్న నే నుద్దృఢమైనుప్రతిష్ఠితమైనను ప్రబంధిమి క్తమైసర్వసాధ్య ప్రదమునై విహితాముష్మికసాధనమై వర్ణి గలుగును. కావున నాయకు లిద్దానిని గమనింపవలెదెదను.—ఆంధ్రుడు.



నాయకులారా! ఒక ‘శిష్య’ యా యోగ్యుడో? శిష్యు సమాఖ్య ప్రాసాదానంతరమునకే జరిగివచ్చును. ఇది మానసికంగా జడవకలసినదని యాతని యభిప్రాయమును గుఱించి జనకదను. “ఇదిగో! యీ సమాఖ్యలందరేమి? మాటలాడలేమి? “అవు! ఎందుకని విడుదలకొను చున్నారా? మాటలాడుటయే యెందుకనుచున్నారా? నేను మిమ్ముఁ లిలవనేనాదను. కావలసినది? సరే ఇకనరే బుద్ధి లోకజేమార్గము. కట్టుకొన్న యిల్లాది చదువొని పీఠికాను. నాతో మాటలాడుటగో మికింతకోరకయా? ఇంతి బానిసకనియంతయుఁ దీలుచుకొని ఏదో అజుమగంతుకదా యని ప్రాంతికదీ లోకమునో పాటు దగ్గలజేరగా ప్రయా! కట్టికొని యని యందరించుటలేమి? ఎందుకానవు? ఇంతివనిలోకా లుల బదలితితికా? బోలు నని రగంత పిచ్చువై (లేమియును చాయుటలేమి? చెడుటవట్టివది కాబోలునని ముద్దుముద్దుగా నుండునని కా నంత నదిచేయుటలేమి? ఎందుల కంత దుఃఖముచున్నా? కొందరించెయిగా దగ్గలగాక జేర్చుకొని పిచ్చియనిపాడియని యాగినోకక్కడను, నుడియనియింకను, పుకొనినవ్వల, అయిన యీయని యేమియు లేమి? తనిపాటులతో బ్రాహ్మశిష్యునై శ్రక్కుమీరక భగవంతుఁడా యని ఘటము జేరవైచి వెంట్రో మాటలాడలేమిందోయి యని యిరుగుపొరుగున్నులకై వెలులెరదకలకట్టునట్లులవినను కలువ మెంబున లేదా? కదలిక వెలతికలేదా? తలయూర్చు కంటిమాత్రమేద లేదా? ఆహా! గోదవైపుక మీ వెంకటా దీశత్రు ప్రభము నైపు? కావెంకటా? ఎందులయింద వెంకటా పెదవెంకటా కావురము. వెండ్లామునగాని వేరేబాదువుగా? మీ యింటికొక నూటికి గుడ్డనక జేరితి. నుగొంటిరా? కట్టుకొన్న బానిస నులుపెట్టవలసిన పద్ధతి యెవర? ఎంతతీవ్రవాద వొంటి రత్త వనమే యెవర? మాటులచ్చ కట్టుకొన్నాము. వెండ్లా ము పాడపొందు కనికరావయ్యెను. మీబుద్ధిని బట్టియే నిల్లలను భగవంతుఁడీ జుటన్నాడు. నేనిక్కడ నుండెనయ్య. నింటి యింతి పంచకా? అందుకొందును. “ఎందులకోపమా? నాకు నిజవచ్చు చున్నది. అశ్మధా యెంచవలదని” యనుచున్నారా? నిద్రయా? చీల్చిబా? నిద్రరాదు కాబోలు! నాకుకలదులో నిద్రరాదు కాబోలు! మేనావాటిలో నిద్రరాదు కాబోలు! నిద్రయూరినది. పకలెల్లె Xచ్చేరిలో గూనయండి జేయవలె యెంబునది. అక్కర నిద్ర పొందరాద లేమి? నే నెదురుగ లేంకనేపు మీరంత చుటుటగా నై నకుండురు. ఎంత చకచకగా నై నకుండురు. ఎంత కిలకగా నై నకుండురు. నామెంక నుకుపకు నరీ! మీరక బ్రాచీన బానిసితే చుటా? మార్గపదేనానికి కలె ప్రాచీన్నా! అలలె జేమి? కిలుకుననవుచున్నారా? కిలకలె నుటుటచున్నారా? బోను కాశిమి మాయేపు మీరక నవుకా? మాబాధ మీరక బర్వ నుకా? వా? ఏనా! త్తీగ వివలముటలెంబు అలెగట్టిగమాటలాడరాదా అతీర్తిగా నున్న జేమి? ఏల యతీర్తిగా నుండవలయున? మీ తాతతండ్రి లతీర్తి నెలంకనుకురా? మీరండ్రిగదా నుటుటారె లోకసారి యెల్లాచారముగ భుజించి Xలలు నలెడకె జిట్టునక జేడనారా? మూడు తడలలు. తెలికపిం దిహార మీమనమును శ్మశ్రావయముగా నానాంకరదా? తండ్రికె జింజెడు బొంతయూరికెండ్లను మీ తాతగారు గుటునెటుటమింగి యెట్టెదగ్గనై నదగి కాదా? వారివులి లేకవులు కనువునొక్కలు గుండెబిచ్చులు నెన్నదై నెలంకనుకురా? నాడవ. నేమనక బుట్టిక మీకీదురుతులె? వారింబుడు మీరంబులైవ నక్కలక కత్తురా? వారికత గొడ్డలి పుచ్చుకొని పేర్లకొట్టకలరా? వారికత కాలుగానుడ లోక్కరూరి నదువలెలరా? కట్టకలె బుచ్చుకొన్నయెడల వారికలె బియ్యంజికె బ్రతుకుత్తరము చెప్పకలరా? మీరకనేపు నడు మీన్ను-కాల్లుండెద- గుండెదదెద- ఇంక మీలలన జేక నునకు జరుగు నుతకారమేమి? జేకమాటుం యెంబు! మన గుటుంబమునకు జరుగు నుతకారమేమి? మీరు బుద్ధిపూర్వకముగక జేడిసోయకాదు. మీరే యింగ్లీషు చదువులు చదువకుం దిసయెడల నింత గాకజేడిసోయి ఉండెద. ఈచదువులే మిమ్ముకె ర్పిల్లి పిప్పిచేసినది. ఈచదువులే మీమెడలో నిక్కుంటింకినది. ఈచదువులే మీ నరములకు నెక్కుటకట్టుక సాగగొట్టి

అని ప్రభుత్వమునకు వేయబడదే భీము ప్రకటించితి
విరుద్ధం నన్నయ తిక్కన యొద్దానగదం ప్రకటన చేయి
శ్వామి. దీనిని శ్రీనాథునకు వేయబడదే భీమునకు మిగుల
పూర్వదేనియె విశ్వసితము నుండు గదా. శ్రీనాథుని వేయ
భూమతి యాస్థానమునా విద్యాధిపతిగ (శ్రీకృష్ణుడు గరిం
నుండి యున్నటుల) పొత్తుపల్లి కావించుటకు విశ్వప్రయ
మున్నది. శ్రీనాథునిచే మిగుల బూర్వముగా నాంధ్ర
కవులందఱుకలె నుండు (ప్రకటించబడిన వేయబడదే
భీముగదయే కర్ణాట భీమకవియైనచో నుభయయు నరుకాది
యు కావలసి కన్పించు. కావున నుభయయు లొక్కగా నిర్ణ
యింప విలువలేదు. ఇది లేకు నాకు సామ్యములే గలిగి
ప్రాంతి యనకకన్పించు. (శ్రీ. క. గరిండు) లో బసవపురాను
ముగించి కర్ణాట భీమకవి యావలెకను నుభయిందై కొం
తకాలము జీవించియుండును. శ్రీ. క. గరిండు నుభయయు
విద్యాధిపతిగ నున్న శ్రీనాథుల దొకట యుండ (గంధ
కర్తయై నుభయిందై యుండును. అందుచే శ్రీనాథులకు
కర్ణాటభీమకవి నరుకాదికల లయ్యెదరు. అట్లు నుభయయు
యని శ్రీనాథులకు వేయబడదే భీము ప్రకటన చేయబ
పొందుగను. కావున నుభయయు వేయబడుయే విశ్వసనీయం
కము. భీమకవు తిక్కనర నుండును. అందుకే కర్ణాట
గ్రంథకర్త. నుభయిందను వేయబడదే భీమకవి. వేయ
బడదే భీమకవి కవిశిఖ్యకర్తయై గ్రంథకవలయై నాడు
కలింగగంధు మొదలగు వృత్తులకు నరుకాదికలదై శ్రీనాథుల
కాలకల్పాదులకు పూర్వదై (శ్రీ. క. గరిండు కల్పాదులకుండు
ననుటయే విశ్వమును. ఈ విషయనే శ్రీనాథుని వాదము
తుంటును. కావున కవిశిఖ్యకము పీఠికలో నుభయగంధులకు నది
మరయుగవిరుద్ధమయి నిరూపించియున్నాడు మేము నివాస
రాష్ట్రకవుల వదిలినచో నీవిధ జీవితము (కా) నుండు బస
వాదనకల్పాదుల నాదనయే నిర్ణయించుకనున్నారము. కర్ణా
టానాథిపతి అంధ్రనాథుడు కొంకణులకు నాకలరేవి
కర్ణాటగ్రంథకర్త యను భీమకవి వేయబడదే భీమ
కవియను కొక్కరే అంధ్రకవియై కర్ణాట నిరూపించుకను
నాంధ్రభీమకవి. నాథుకొంకణు.

[illegible]

F. E. Vaid Esq., B. A. Secretary
Oriental Insurance Building,
Post Box No. 8, Madras

Godavari Prosecutions.

District Magistrate's Procedure.

Congress Workers' Firmness.

To Defend or Not to Defend--is the Question.

COCOANADA, May 14.

Mr. P. Sanyanarayana wires:—
Proceedings under section 107 Criminal Procedure Code commenced at 11 o'clock on the 13th instant before the District Magistrate Mr. Bruckner. In the court hall, a similar notice, under the same section was served upon Mr. Bulusu Sambamurti B. A.

Throng of Spectators.

1st Grade Pleader and Secretary District Congress Committee. The court hall was thronged with spectators, prominent non-cooperators, congressmen from whole of Godavari and Kistna districts. For want of room, several waited outside the hall the 5 accused Messrs K. V. R. Messrs Swami Barrister B. Sambamurti, Gajaveli Ramachandrarao, & M. A. Drs. P. Gurumurthi, B. Subrahmaniam, all elected Municipal Councillors were in cheerful mood. The accused appeared by vakils Messrs Y. Kameswararao L. Subbarao and Y. Venkateswarlu of Cocanada S. Bapannaya P. V. Subbarao of Rajahmundry and several others put in petition requesting adjournment as they intended moving the High Court for a transfer of the case from Godavari District Magistrate's file, as they apprehended that fair and impartial trial cannot be had before him the Magistrate observed that as proceeding under section 107 is not a criminal case section 52 P. G. P. C. did not apply and he would not stay proceedings. He further remarked that as the district Magistrate, he being responsible for the peace of the district, the very object of these proceedings would be frustrated if an adjournment were granted under the circumstances.

An Undertaking!

He further asked the accused to give written undertaking that they would not make speeches inciting people not to pay taxes. One of the accused, Mr. Sambamurti stated that non-payment of taxes, not being one of the items in the current Congress programme, he, as Secretary of the District Congress Committee, gave instructions not to say anything about non-payment taxes, and that propagandists closely following his instructions and that he verifies it from personal knowledge during his tours. He further stated that they were prepared to give an undertaking on their word of honour that they would not advise people against non-payment taxes, but the Magistrate insisted that they should give an undertaking that they would not visit villages within 10 miles from agency tracts and the accused could not but refuse to give such undertaking. Mr. Sambamurti suggested that the Collector might pass such a prohibitory order if he liked. But the Collector declined to pass such order. Thereupon the Collector adjourned proceedings for one week, remanding in meantime the accused to custody in the local Sub-jail.

Adjournment.

Pending application in the High Court for transfer, the vakils immediately objected to the order and said that they were prepared to proceed with the case immediately and that they never wanted time, on condition of remanding the accused to custody and pointed out that the Collector's order was not a legal order. Remanding the accused to custody in jail was not given effect to and the Collector adjourned the case to 2 P. M. on the 14 instant crowds of people waited watching the proceedings with keen interest. The 4 accused of Rajahmundry were received in the morning at the railway station in ecstacy and taken in procession with *sankirtanams* through the city. Complete peace and great enthusiasm prevailed. At 6 in the evening, a big public meeting, 2000 attending, was held in the Town Hall ground's. Mr. Dandu Narayanaraj of Ellore presided. Mr. V. Sanyanarayana Ramachandrapur Dr. Gopal Krishna Messrs Subbarao D. Suryaprakasarao, G. Suryanarayana Sarma of Pithapur and several others spoke.

To Defend or Not to Defend is the Question.

Mr. Sambamurti, who was requested to speak related the Congress work in the district in short time which no other district or province can beat. He impressed non-violence at all times, exhorted to continue the Congress Mandate, requested the public to resolve as to the future action, whether to defend the case in Court, in which his opinion was contrary to the mandate of boycotting the courts. Intense public feelings expressed in different ways. The future course is not yet decided. Messrs Landa Venkatappayya, Duggirala Gopal Krishna T. Prakasham are expected to arrive here. Signs of closing bazar and the strike of work commencing. (By wire)

NON-PAYMENT OF INCOME-TAX.

The Auction Fiasco.

RAJAHMUNDY, May 14.

The auction sale of Mr. Muhamad Shamnuh's property for default of payment of income-tax, adjourned, was auctioned yesterday at Kottapalli. As usual, there were no bidders despite the presence of the sub-collector, special Deputy Collector, Police Deputy Superintendent and other officers. Under strong persuasion of the authorities, only four persons were bid to the people for nominal price. For the rest of the 250 acres, there were no bidders to come forward.

bid for the Secretary of State and auctioned for the Government for about rupees two hundred. Thus the auction closed with thorough failure and victory for non-cooperation and complete fiasco for the Government despite the prosecution of Rajahmundry Congress Leaders, who were being tried yesterday at Cocanada by the District Magistrate.

Hartal at Rajahmundry.

Calmness in Spite of Provocation.

RAJAHMUNDY, May 14.

In consequence of the prosecution of the local leaders, Messrs K. V. R. Swami, G. Ramachandrarao, Doctors B. Subrahmaniam and Gurumurthi complete hartal is being observed to-day. All shops and markets are closed. Great sensation and enthusiasm prevail despite provocation the people are very calm. (By wire.)

MAHATMA GANDHI.

A Long Interview with Lord Reading.

SIMLA, May 13.

It is understood that Mr. Gandhi had a long interview with H. E. the Viceroy to-day. Its particulars have not been transpired. Mr. Gandhi is staying on in Simla till Monday and will address a public meeting on Sunday.

Lajpat Rai at Simla.

SIMLA, May 13.

Lala Lajpat Rai arrived here last night from Allahabad. It is understood Mr. Gandhi who is staying with Pandit Malaviya at Shantikut will stay till Monday.

Allahabad Conference.

Lord Reading's Responsibility.

ALLAHABAD, May 12.

At the second day's sitting of the Allahabad District Conference, Mr. Mahomed Ali addressed a meeting, and said that the District Conference of Allahabad had a special significance. The Government was about to arrive at certain decisions and Lord Reading bore great responsibility on his shoulders. The future of England was being decided in India. If India severed her connection with England, then the latter's power would be gone. It depended on Lord Reading to keep India attached to England or otherwise, but Lord Reading should not think that others besides himself were irresponsible agitators. They preached the doctrine of non-violence, and kept India from bloodshed. The Government should thank the Congress and Mahatma Gandhi. There was no bloodshed in India not because the Government kept a big army, but because of the Mahatma's policy of Non-violent Non-Cooperation.

Afghan Bogey.

Referring to the Turkish problem, he acknowledged that Lord Reading's tone was conciliatory, but 'mere words would not pacify India. It was not true that any Non-Cooperator would ever desire Afghan invasion'. It was much better to remain in hell than go to heaven with the aid of a foreign Power. They wanted to win Swat, but not with the aid of a foreign Power, but if any foreign Power waged war against the present Government for the purpose of making India free they would not render any help to the Government, but would simply watch the fight, and take no part in it, because they did not believe in violence. He failed to understand why the *Pioneer* and the *Leader* were making so much fuss about the Afghan bogey. He was not bound to answer any question put to him by newspapers, but he assured them that there was no correspondence between him and the Amir, and whosoever attributed that idea to him, was a liar.

Resolutions were passed adopting the Non-Co-operation resolution, exhorting the people of Fyzabad, and neighbouring districts to brave the tyrannies that are being perpetrated there, and asking Allahabad to contribute Rs. 50,000 to the Tilak Fund, to stop purchase of British cloth, to spin Swadeshi cloth, and to buy 10,000 *charkhas* by the 30th June.

The Ali Brothers.

Leave Allahabad Safe.

Messrs. Mahomed Ali and Shaukat Ali and other visitors who had come to Allahabad have now left the station.

Savarkar Brothers.

To be Removed to Alipore Jail.

BOMBAY, May 13.

The *Bombay Chronicle* understands on reliable authority that both the Savarkar Brothers are to be removed to Alipore Jail and will be brought to Bombay Presidency.

B. C. Pal Resigns Congress Committee Membership.

CALCUTTA, May 14.

Mr. Bipin Chunder Pal who had been lying ill since his return from Barisal is now better. After his Barisal speech he had not addressed any public meeting nor attended any meeting of the Congress Committee. He has now resigned his membership of the Bengal Provincial Congress Committee and All-India Congress Committee.

Dr. Cholkar's Case.

NAGPUR, May 13.

In Doctor Cholkar's Sedition case Mr. Gajananarali, Deputy Superintendent of Police in cross-examination by Mr. Abhyankar could not say whether his notes or Kamat's reports of the passages in Cholkar's speech were correct record. Witness said that there might be many instances in his notes of commissions of passages, misunderstanding of ideas, and other errors which would tend to change the sense of Cholkar's speech. Witness said that he could not understand the difference between kingdom raj and the system of Government raj padhati. Witness said that he was not sure whether there was nothing in his notes that Cholkar did not say. Witness stated that it was quite probable that he omitted to give ideas in his notes which Cholkar had expressed in his speech and he found also that some ideas had been omitted from Kamat's reports. Witness said that it was likely that he misunderstood Cholkar's speech and he wrongly recorded it. Witness stated that it was possible to understand a political speech correctly by only understanding the disconnected portions of it. Witness said that he did not understand the difference between king's morality and political morality. Witness said that there was no difference the meaning of expressions *Administration of king* and *administration of Government*. Witness stated that although he did not understand the meaning of many words in Marathi, knew nothing of Marathi grammar and although Cholkar spoke on a deep subject, which he did not understand, yet in his mind he saw no reason to say that his notes on Cholkar's speech were unreliable. Witness stated that when the speaker said that every man should be free he might mean that there should be no King and that when the speaker said that he wanted to be free in his country, he meant that there should be no King. Witness stated that to rule and to look after administration of government meant one and the same thing. Witness stated that Kamat's report of a passage in Cholkar's speech showed that the speaker did not want India to fill a 'subordinate position in the British Empire but wanted her to be equal partner on the same level with other nations of the Empire while his notes of the passage showed that the speaker wanted India to stand out of British Empire. Witness stated that when the speakersaid that in a country power should proceed from below upward, that is, from villages to the capital, he would understand the speaker to mean that there should be a republic in that country. Witness stated that there was no radical difference between two expressions namely that he did not want Shivaji if he was opposed to grant freedom to India and the expression that he did not want Shivaji if Shivaji would grant freedom to India and be a King. Witness stated that he would not conceive that any people should be free under a King but did not know if English people were free people, because they were under a King. Witness stated that he made no difference between a republic and republican system of Government.

To-day is the 17th day since Mr. Gajananarali's cross examination began.

Bombay Development Department.

The Report.

BOMBAY, May 13.

The report of the newly established Bombay Development Department for the period from its inception in the last autumn to the end of March, just published, shows that works upon which the department is now ready to go full steam ahead had been thought out deliberately and well accords with every other scheme of expansion which is being executed in and about the city by public bodies like the Municipality, Improvement Trust and Port Trust and through private enterprise. The greatest of the projects undertaken is the Back Bay Reclamation. The work on the sea face has already commenced and it is estimated that the sea wall which will form the outer face of the reclaimed area will be completed in four years. The filling in behind the wall and the reclamation of the harbour side of the Upper Colaba will simultaneously progress. The World area is being developed by the Improvement Trust for the housing of working classes but in order to get ahead fast with the task of erecting 50,000 one-roomed tenements for industrial housing the Development Department has taken over some pieces of land at Naigum and De Lisle Road and 6,000 such tenements will soon be in preparation. The housing of well to do classes and the Commercial offices fall within the Improvement Trust schemes now being executed, but the problem of housing the middle and lower middle classes is being tackled by this Department, which has in hand for this purpose large schemes of development in Salseite and Bombay. Provision of decent housing Bombay island for this class of people has become a matter of impossibility owing to the high cost of land. Improved railway communication from these areas will be provided and the town planning schemes already undertaken in Salseite have been taken over by the department and extended.

An interesting detail in the department's programme is the construction of a civil aerodrome at Andeert, which is ready in hand. For the provision of accommodation for industrial expansion, an area of 1282 acres had been allotted about Ambarnath station of G. I. P. Railway two miles beyond Kalyan. The Andhra Valley Electric Power will be available for factories in this area and the tail water of the Andhra Valley Power scheme will be available for its factories.

Lastly, the department has in hand a big schemes for facilitating the transport of building materials into Bombay for their own as well as private building purposes. Much progress has at last been made in the schemes of the much needed expansion of the city which have been lain unsolved for over 25 years and that is all due to the interest and practical spirit displayed by the present Governor, Sir George Lloyd.

It is stated that a railway accident at Rutlam, B. B. & C. I. Ry., occurred on Wednesday when the down metre gauge passenger train from Show collided with the up passenger train from Ajmere at about 11 p. m. It is understood that one passenger was killed and thirteen injured.

The Strike Position.

Government's Firmness.

Miners Leaders to Meet.

(REUTER'S.)

LONDON, May 10.

Messrs. Cramp, and Williams, the leaders of the Railwaymen and Transport Workers respectively, discussed the fresh menace with Sir Eric Geddes, the Minister of Transport, to-day and intimated that their men would refuse to handle a single ton of seaborne coal. The Cabinet, thereupon, met and issued orders that the Railways must insist upon their men handling coal, and must dismiss all who did not comply with the order. The country has reached a position of dependence upon imported coal, and hence the Government's firmness in taking steps to put into operation the emergency plans, which were recently formulated upon the Triple Alliance strike threat, including commandeering of London Parks and motor vehicles.

It is reported that the miners' Executive will meet almost immediately.

Owing to the rapid spread of unemployment many powerful trade unions are demanding that Labour shall take the initiative in solving the industrial problems which confront the country.—(Statesman cable.)

Effect on National Trade.

LONDON, May 10.

The serious effect of the coal dispute on national trade is evidenced by the Board of Trade returns for April, which show that exports amounted to nearly £60 million and imports to 50 million, being decreased of £46 million and 77 million respectively, as compared with the figures for April, 1920.

The Plumage Bill, Export Prohibition.

LONDON, May 10.

The Plumage Committee of the London Chamber of Commerce states that an agreement was reached in regard to the Plumage Bill in the Committee stage in the House of Commons to-day, and that a new clause will be added, providing for an advisory body to draw up a schedule of birds whose plumage are excepted from prohibition of importation. There will be an independent Chairman, and the other nine members will include expert Ornithologists, plumage traders and four independent persons. Plumage Traders express satisfaction at the nature of the agreement.

Calcutta Strikes.

Kanchrapara Disturbance.

CALCUTTA, May 13.

The Oil Mills labourers strike in Calcutta still continues. In connection with the riot which took place between two sections of labourers of the Kanchrapara Workshops of the Eastern Bengal Railway, ten more arrests were made yesterday, making a total of twenty five. Of these four are Mahomedans and the remainder are Hindus. They were placed before the Sub-Divisional Magistrate of Barrackpore and remanded. Counsel of behalf of the accused filed a petition stating that the men wanted protection from Police high handedness. The Magistrate promised to enquire into the matter personally.

In connection with the Naibah Jute Mills riot which resulted in the death of two Gurkha sentries and injuries to several other Gurkha guards, the Sub Deputy Magistrate of Barrackpore to-day committed eight millhands to the Sessions on charges of murder, rioting and causing grievous hurt.

Question of Retirement.

LONDON, May 10.

Replying to Colonel Sir C. Yate in the House of Commons, Mr. Montagu stated that up to April the Government of India had received one application for permission to retire on proportionate pension, under the recommendation made in Clause 36 of the Report of the Joint Committee on the Government of India Bill. The Government of India had informed the applicant that they could not support his request, as it was evident that his desire to retire had been long standing, and was based mainly upon reasons which were quite unconnected with those discussed by the Joint Committee.

Germany's New Cabinet, Its Personal.

LONDON, May 12.

The German Cabinet crisis is settled. A Berlin telegram states that at the opening of the Reichstag, Dr. Wirth, Centrist, and former Minister of Finance, announced the formation of a Cabinet in which he was Chancellor and Foreign Minister; ex-Chancellor Baer, Vice Chancellor and Minister of Treasury; Herr Robert Schmidt, Minister of Labour and Herr Gessler, Minister of Defence. The Finance Minister has not yet been appointed. The Cabinet includes four Centrists, four majority Socialists, and three Democrats. The latter are only provisional, as they do not wish to join an Administration in which the People's Party is not represented.

Reichstag Accepts the Ultimatum.

LONDON, May 12.

Dr. Wirth, in announcing to the Reichstag, the Cabinet's decision to accept the Allied ultimatum, invited the Reichstag to make a pronouncement upon it. Dr. Wirth said that it could only be accepted or rejected. The Reichstag after a debate accepted the ultimatum by 221 votes to 175.

(Associated Press.)

BANGALORE, May 13.

It is understood that His Highness the Maharaja of Travancore will be amongst the distinguished visitors for the season. Arriving on 2nd June during his stay His Highness, it is expected, will attend the forthcoming birthday sessions of the Representative Assembly and the Mysore Economic Conference.

Afghanistan and India.

Terms of the Afghan Government.

(ASSOCIATED PRESS.)

ALLAHABAD, May 13.

The Independent understands from a reliable source that the following are the terms proposed by Afghanistan for treaty with the British Government in India:—(1) The Government of India should pay up all subsidies due to Afghanistan up to date including subsidies that were unpaid during the reign of the late Amir. (2) The Government of India should allow transport of arms and munitions into Afghanistan free of any tax. (3) Waziristan should be handed over to Afghanistan. (4) The right of Afghanistan to have foreign consuls in Ghazni, Kandahar and Jellalabad should be recognised and respected. Besides these the Afghan Government also urges and clearly impresses on the British Government that it is essential for the peace and security of peaceful international relations that British Government should not stand in the way of a just modification of Turkish treaty.

Frontier News.

ALLAHABAD, May 13.

The Pioneer says:—On Wednesday last a very successful operation was carried out by the Frontier Constabulary assisted by Indian troops, who rounded up Mahomed Khel, a village of Kurram Cachi near Bannu. A short fight ensued and Zerigul, a notorious Mahomed Khel outlaw and five of his followers were killed. Our troops also captured three men and recovered a government rifle which had been recently stolen from Indian regiment. The only casualty on our side was one soldier wounded.

News of a small engagement which occurred on the frontier on the 20th April indicates the high standard of skill in mountain warfare which our troops in Waziristan have attained. A section of Mahsuls were reported to have gathered at the top of Baba Peak about 2000 ft. above the level of our camp in that area. The enemy apparently thought they were quite secure at such a height and would be able unmolested to make it a point of concentration for further plans of molestation of our men. They reckoned without 43rd Gurkhas and 58th Rifles who by brilliant little combined effort badly disillusioned them. Detachments from these two regiments ascended the peak from the opposite sides and reached the top in extraordinarily good time of one hour and 28 minutes. The enemy were completely taken by surprise and were dislodged without loss of a single man on our side.

Calcutta Water Supply Scheme.

CALCUTTA, May 13.

At to-day's meeting of the Calcutta Corporation the Commissioners considered the report of the special committee appointed to settle the terms of draft agreement with Messrs. St. George Moore and La Trobe Bateman Consulting Engineers, who came out to Calcutta in connection with the scheme for the improvement of water supply of Calcutta. These experts submitted a scheme involving an expenditure of 303½ lakhs. The special committee mainly considered the question whether any guarantee of results should be incorporated in the agreement by a majority, the special Committee held that an effective result was of greatest importance while the Chairman and Col. A. J. Pugh were of opinion that the Corporation was legally wrong in demanding such a guarantee in the circumstances of the case. After two hours discussion it was decided that it was essential that the agreement should include a guarantee that statutory liability of the Corporation in respect of water supply would be carried out.

The Nankhana Case.

LAHORE, May 13.

Mr. Ferguson, Special Magistrate, holding enquiry into the Nankhana Sahib case, has passed orders discharging six of the minor accused on the ground that there was not sufficient evidence against them. The hearing of the case against Mahan Narain Dass and the remaining accused is proceeding and will shortly close.

An Interesting Cheating Case.

BOMBAY, May 13.

Mr. Frank Olivera, Acting Second Presidency Magistrate, disposed of an interesting case of cheating against Syed Niyaji Hussain Mahomedaly, a motor mechanic, brought by Mr. Azab, Bar-at-law. The facts of the case are that the accused gave himself out to the complainant that he was driver to Lord Hardinge, now working as the motor engineer of the Government House and that he was in a position to secure two government motor cars for sale. The accused and the complainant drove one day to the Aga Khan's bungalow, which the accused represented as the residence of the Governor's Secretary and showed him two motor cars bearing Government marks on them. The accused told the complainant that he would purchase the cars in his name for Rs. 6000 from the Secretary to the Government and make over the receipt for a commission of Rs. 400. Some days later when the complainant asked the accused for the receipt for the thousand rupees already paid, the accused said that unless the balance was also paid the Secretary would not pass the receipt, and that he would forfeit the thousand already paid. The complainant raised a loan and paid the balance of Rs. 5000. The accused not having turned up as promised the complainant went in search of him and found him in his chauffeur's house. When enquired about the cars the accused said that he was engaged as the chauffeur to the Duke of Connaught, who was then in Bombay, and that the cars would not be available for delivery till February 28th. The accused absconded subsequently and he was arrested by the police at Delhi. Taking consideration of the fact that the accused had already made good the amount His Worship sentenced the accused to one day's simple imprisonment and a fine of Rs. 500 and in default 3 months rigorous imprisonment.

DARJEELING, May 13.

The stores of Mount Everest Expedition have arrived and the expedition will leave Darjeeling on Sunday next week.

Railwaymen's Grievances.

Mr. Andrews Interviewed.

(ASSOCIATED PRESS.)

CALCUTTA, May 12.

Mr. C. F. Andrews returned to Calcutta from Simla to-day. Interviewed by a representative of the Associated Press he stated that he met the Railway Board and discussed with them many subjects in relation to the recent strikes, especially that of the men of L.L. Workshops and the O.R. Railway Workshops at Lucknow. The Railway Board were able to make no concessions to the men in regard to forfeiture of gratuity and strike pay. On the other hand they were prepared to consider very carefully the proposal which Mr. Andrews put forward that the privilege of being admitted to the Provident Fund should be extended to those working as day labourers whose monthly average pay came up to Rs. 15. Mr. Andrews' own proposal was that this benefit should be given at the earliest possible moment—as soon as there was any reasonable hope that the daily labourer would become a permanent worker. The Railway Board informed Mr. Andrews that they were prepared to refer to London on this subject and do what they could in the matter.

The question of recognition of the Railway Workmen's Unions was then brought forward. Mr. Andrews pointed out the disadvantages to the union if the Union Secretary still received pay from the Railway Company as a railway servant. This would place him in a difficult position and would tend to detract from his independence. The men would regard him as under the influence of the railway company. Further, the point was raised as to whether a bona fide ex-railway man from another railway could take up the post of the union Secretary. Mr. Andrews proposed that this should be allowed except in such cases as those when the railway man has been dismissed for bad conduct. The question of discharge should not stand against a man if the Railway Union wished to have him as their Secretary, but only a question of dismissal should stand in the way of doing so. The Railway Board were prepared to consider Mr. Andrews' suggestion on this point and give their decision to State Railways.

A very full discussion took place afterwards in regard to sick allowance, superannuation, and other kindred subjects. It was stated to Mr. Andrews that the difficulties at present in the way of issuing definite precise regulations on these subjects were almost insuperable, but that everything shall be done to deal with each individual case sympathetically.

Mr. Andrews is proceeding at once to Kanchrapara at the request of the workmen to help towards a settlement of the railway strike on the Eastern Bengal State Railway.

Pilgrims to Hedjaz.

Government's Position.

SIMLA, May 12.

A communique says:—As certain misunderstandings have arisen regarding the attitude of Government towards the conditions under which tickets are issued to pilgrims to the Hedjaz the following facts are made public, the question arose of insistence upon compulsory return tickets for such pilgrims. The matter was carefully considered by the Government of India. Local Governments were addressed and the opinion of Anjuman and other Muhammadan authorities was collected. Opinion was found to be divided on the subject and the Government of India decided to make no rule under section 58 I. (P) of the Pilgrims Ships Act since the matter was one in which they were unwilling to move save with a fairly unanimous backing of Muhammadan opinion.

The Government of India are fully aware of the inconvenience which may result if large numbers of pilgrims who have furnished themselves with single tickets and themselves on the return journey stranded at Jeddah without means to purchase the passage back to Bombay or Karachi. They understand that in the past the shipping companies have on occasions afforded free repatriation and rations to destitute pilgrims.

Private generosity have also contributed to aid their return; the sympathetic interest of the Government of India in the success of the pilgrimage has been demonstrated by the expenditure of about 1½ lakhs of rupees during the past 2 years in securing cheap tickets for pilgrims. In 1919 when shipping was scarce they secured the release of a large and suitable vessel for purposes of the pilgrim traffic. Last year they equipped and maintained at a cost of about 2 lakhs a hospital at Jeddah which will again be maintained during the forthcoming year. They have also at various times expended considerable sums on the repatriation of indigent pilgrims.

The Government of India agree with the opinions which have been laid before them by the majority of the Muslim members of the Council of State and the Legislative Assembly regarding the method of repatriation. They desire fully to recognise the generosity shown in the past by the shipping companies and by private individuals in their efforts to assist the destitute pilgrims stranded at Jeddah, but it is clearly undesirable that the Muhammadan community as a whole or the pilgrims to Hedjaz should continue to rely upon such generosity or even upon Government assistance. The Government of India accordingly have under consideration the question of proposing the raising of a repatriation fund which should be managed so far as possible by non-official agency. The object is one which the Government of India are convinced will make a strong appeal to the charitable instincts of the Muslim community at large and it is confidently hoped that such a fund may serve for the needs of repatriation in the present and in the forthcoming years.

LUCKNOW, May 13.

Referring to the Associated Press statement that the Hon'ble Mr. Whyte's letter was a private one, the *Indians Daily Telegraph* says:—In connection with this we might add that Mr. Whyte's proclivities for writing reviews of books for the *Observer* are well known. We can see on harm in the publication of such a letter unless it be that Mr. Whyte is in the same category as professional cricketers who are now prevented from contributing accounts of match in which they play.

There was a meeting of the Executive Council this morning at the Vice-Chancellor's house.

మేజిస్ట్రేటుగారి నిరంకుశత్వము

[illegible][illegible]

ఈ తరహా చూపునందు లైలాళా నల్లజుత్తుల
 తాన, అయోధ్య రోహిణ్యుడు లై శ్య కర్కశుత్తుల తాన
 లై శ్యకార్కశుత్తుల నమ్మకట్టి. కారకర్కశ. శి. యధ.
 లంచూలుదొర నాది నిహుతుంకి కలకరాక్షసు. ఇక్కడనుండి
 కంఠారపాతకు వెళ్లి, అచ్చట నమ్మకట్టి. కార్కశుత్తుల,
 కాకి యజమానులను నమోధానము నుద్దుటకు లంచూ
 లు దొర నాది బంతులకు వెరుచుకొనె.

శ్రీరామకృష్ణా నామాలంకారా నాంధ్రమహాకవివర్యునీ
నామాలంకారా ద్వారా చాచితమునది.

అయోధ్య నగరములో భూమి అద్దెల బియ్యము

అల్లసానాడు, పే. 12:— సంఘ కర్తావ్యములు (శ్రీ భక్త్యుగా రిట్లు ప్రకటించువాడు: "అయోధ్యధర్మాని అర్థైః విజ్ఞాత సంబంధించిన కొన్ని విషయములను గురించి వర్ణించుట కాదు సకర్మకాదు, మహావ్యూహకాదు కాదు గాదు, పూర్వక దోరగాదు, మాను కింపు దోర కేవలము 14వ తేదీ కాదు సైనికాద వదిలి అక్కడ సకరమునకు అనుబంధం వచ్చును."

NEW BOOK JUST PUBLISHED
Non-Co-operation in Other Lands.
 By A. Fenner Brockway.

A book of absorbing interest which every son of the Motherland must read, learn, mark and digest. Mr. Brockway is the Head of the Press Bureau of the Indian National Congress in London. In this book Mr. Brockway vividly sets forth Non-Co-operation as it was practised by Hungary, Egypt, Korea and Ireland to overthrow the foreign domination of the alien rule.

Price Re. 1-8-0 (Postage Extra.)

V. Narayanan & Co.

No. 4, Konli Chetti St. Madras.

INSURE.

Your life immediately with the
ASIAN COMMERCIAL ASSURANCE Co. Ltd.

which is patronized by
MAHATMA GANDHI.

and also

**Distinguished Andhra Gentlemen as
Directors of the Madras Branch.**

(1) Most progressive Swadeshi Company.

(2) The Asian Special Endowment Table A I. has unrivalled advantages and pays you *Twice*, once on your old age and again at your death to your family.

(3) One per cent on first year's premiums under Madras Branch will be paid to the *Tilak Swaraj Fund*.

(4) Government Security deposited with the Government of India Rs. 2,00,000.

WANTED AGENTS IMMEDIATELY.

Throughout Andhra Province (including Ceded districts) and Hyderabad (Deccan) on the line of pensionable services.
Please apply for full particulars and agency terms to :— **J. K. RAJA ROW.**

J. K. RAJA ROW,

Secy. Madras Branch, Guntur.

రి తెలిసి అరిగిన పానంకల్ల గుడివాడ చుట్టు వక్రము
 గ్రామములకుంచి నూలుపెనుగుడుకు శ్రీమదు, పురుషులుకు,
 బొలుగును దక్కి చూడదక్కిన చునూచును లందరి కంతోచ
 ను కలుగునట్లు చేసాడునుటచే నూలు పీడియున్నాను. అం
 దలో పనిచేయుచున్న పుష్పముయొగి పునలగిరికి
 యు తెలిసికొని గట్టిగాను బాధుపట్టునూలేకందా ఒక
 ముదిరి నూలుకు నిలుమికాబడునూ యెక్కడనూలు కయ
 దుచేసినకారకి నున్నరు కారీకలులకు కలుగురులుకారిగా
 అనుచురులు పొందునకు యెక్కడు చేయన పునది.

కొంతవఱకు శ్రీమత వ్రాసినది తమకృతములవద్ద
 నయినచేసి నూతన తీసికొనబడినది అందులో చిట్ట
 యొక భీమవంశాలాకా కొంతవఱకు వ్రాసినది అది మొ
 క్కురాల నుటవచ్చునట్లుగాక చాలామారులను నందరియక
 క్రమకొన్ని యచ్చుటకు వ్రాసినది యొక్కొక వారు తీసి
 కొనితచ్చిన నూతన చూపుటకు చాలామారులను వచ్చుది.
 వారు చాటుకు కొద్దికాలము మాత్రమే అభ్యంతరము చేసినట్లు
 చెప్పియున్నారు. వారి మాట్లాడి కొద్ది అభ్యంతరము వలన
 యొకచేసి నూతన మిక్కిలి కొనియాడవలయున్నది కాని
 నూతన చిట్టయొక సంవత్సరము గట్టికనుక కొంచెము తగ్గి
 యున్నది.

పదవి నూలుబట్టలు అంకణాదులది తీసికొని
 నేతనే నూలును కొంచెద ప్రవర్తింపింతు. అందులో నా
 మృత్యులనేక నరులుగాను మృత్యులను నేరేణాని
 ననుభవించు నిజముననినది.

ఈ సంగతి జనులకును పొందినవాటిలో అతిపాం
 ద్రులు పెక్కునే గలరు. వీరికి కనీసం ప్రాత్నాహార మొనగిన
 నష్టములు కూడ భాగుగ నేలుగలరని తెలియుచున్నది.
 ఇట్టి సంతక అంధకారమున అన్ని ప్రాంతముల వాంతు రియ
 తరు ముఖ్య గామములలో కలుగునగా నేర్పాటు చేసి మా
 కడకు వారిని ఇట్టుల నేర్పువారిని ప్రాత్నాహార ము చేసియుండె
 లు. ఇది కాదుగాని నేరంబు దండము కడుగునూలుకల కయ
 దు చేయుట మా అట్టమూలకు ఇట్టులగా నేర్పించుకొని భరిం
 చుటయే రుచినిండును.

(వదర్యకావళి నిర్ణయంతపడిత జనాదులు వి
రహి.

గాఢములైన మూలకములు:—అంబు నల్లి మిరియం
 నాన, అంబునాన, మొదటివలమునది. తిన్నం మంబునాన
 కవులవరం, రెండవలమునది, నీరానల్లి కవులనాన, మతి
 క రిహను, మూలకమునది.

అంబేద్కర్ గారు వివాద పరిశీలనకు: చుట్టూ ఉన్న
నానా, మొదటి లోక ముఖ్య నానా నది.

3 ఇంద్రాద్భుతయాశ్రమి నూన శిష్యురక్షణ మూలః
 విగతరత్రు చ్యుతాశ్రమి నూన, అంబునూన, మునదిమూన
 కానూన మంబునరత్రునూన, కృతరత్రు, రంబునూన
 నానీ కానూన నూన, నునది మూన

మొత్తమున నూలు:— చింతూరు నరసింహాస్వామి
మొట్టమొదట నుండి గుడిపాడెలానా మొదటిను
నుతి ఇచ్చేటి గంగమ్మగారు, చింతూరు కై:లూరులానా
రె:దేలునుతి. చింతూరు మంగమ్మగారు, మల్లకర్తి, మూ
డలనుతి.

గో నమోహం అర్చనాదుః— తాండవపాటి తిరు
పాల్ గారు, అంగలూరు మహాదేవరూపి. చారా తాండవపాటి
పాల్ గారు, అంగలూరు, రెండవభూమి. చచ్చి గోపాలాదు
గారు, అంగలూరు, మహాదేవరూపి.

சி. கதி மொழி, மிகவும்.

[illegible]

the
 Sup.
 of the
 nominal
 no bidders.

సహాయనిరాకరణము

[illegible]

గాంధీ విజయ ధ్వజ నాటకము

చక్కని గ్లాజు కాలిగమునందు మహాత్ముని జీవితము ఇప్పటివరకు వాడు చేసిన మహాకార్యములు మనోహరముగా వర్ణింపబడినవి. పోస్టేజిగాక వెల రూ 1-0-0.
గంధకర్త:— కవిరాజు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, రాజమండ్రి.

జి. ష్యామ్ లాటరీ పాన్

2891

మాదికెట్టి రంగయ్య, నర్సారావుపేట. (గుంటూరు జిల్లా)
గవర్నమెంటువారి అనుజ్ఞమీద లాటరీ వేయబడుచున్నది.
18000 రూపాయల ఆస్తిని ఖర్చులతో 20000 వేలకు 4000 చీట్లు
చీట్ల 1-కి రూ 5-0-0 చొప్పునను అంతర్భాగము రూ 1-0-0 చొ.

29-5-1921 తేదీన

లాటరీ వేయబడుచున్నది. త్వరపడవలయును. ఆసక్తిమైన టికెట్లు దొరకనేరవు.
ప్రతి గ్రామమునందును శ్రద్ధతో పనిచేయు యేజెట్లు కావలెను. భారాశమైన కమిషను
యియ్యబడును. వివరములు పై అగ్రెమెంట్ల వ్రాయబలెను. టికెట్లు కావలసినవారు మన
ఆర్డరుద్వారా కూడ సొమ్మును పంపవచ్చును. ఇట్లు, మాదికెట్టి రంగయ్య.

డాక్టర్. ఆచంట లక్ష్మీవతి ఎ. బి. ఎం. బి. సి. ఎం. వారిచే స్థాపించబడిన
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్ వారిచే నిర్వహణముగా

తయారుచేయబడిన ట్రాన్స్ య ఔషధములు

వాసావలే హము (బసవ కవరోగాధికారము)

"...శ్వేతవేదకాశేషియేనైతేకభవేన..."

ఈ ఔషధము దగ్గు, ఎగళ్ళాన, ఉబ్బనము, నోటివెంటర క్షయములు, ముత్య మొదలగు
వ్యాధులయందు మిక్కిలి ఉపయోగపడును.

4. ఔషధము రూ. 1-4-0, 1 పాను రూ. 4-0-0.

వాసాదిచూర్ణము - ఈచూర్ణమును నిర్వహించిన పొగనుపీల్చియెకల శ్వాస
ము, ఎగడపిరి వెంటనే తగ్గును. రోగికి ఆయానము పొచ్చుగ ఉండునపుడు పై వాసావలేహ
మును లోపలికిచ్చుచు ఈ చూర్ణముతో ధూమపానము చేయుచుట హితము.

వెల 1 అవున్సు రూ. 0-12-0.

శ్రేష్ఠమైన మందులు కావలసినవారు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్ కార్యదర్శి
గారికి 19 హునిరోడ్డు మదరాసు అని వ్రాసి వి.పి.గా తెప్పించుకొనవలెను.

(8)



మిక్కిలి ప్రస్తుతమున ముంబైలో జరిగినది మహాత్ముని జీవితమును
వివరించుచు పంపబడిన టికెట్ల పోస్టేజిగాక రూ 1-0-0 చొప్పున
మనకు నిర్వహించుచున్నది (పోస్టేజిగాక రూ 1-0-0 చొప్పున)

కామినీయా ఆయులు (పిండ్ల)

ఈ ఔషధమును సూర్య పాదములను కలిపించి కామినీ ఔషధముగా పిండ్ల
కలిపి తగ్గి నీలవర్ణమునకు తలపు. ముత్యము పోగొట్టును. రిపోజిటులకు తగ్గు
రండి పొడవైనను నిచ్చును. మెదడునకు చూపునపుడు కలిసిండును. ఇది మొదటి
నుటమున కంటితో కలుపు చూపునపుడు పోగొట్టి ముత్యము కావలసిన కలిసిండును.

కామినీయా ఆయులు తలపాద అన్ని దోషముల శుభ్రమును. శ్రీలక్ష్మి కుమారుడు
అందును తెచ్చుచుండి మహాకార్యము చేయించినది.
చేతు దీని నుపయోగించుచును.

ఈ ఔషధము 1-10-0 ని. పి. కాల్షి 1-10-0 అయిన.
మామిడిరూ 2-10-0 ని. పి. కాల్షి 2-10-0 అయిన.

పోస్టేజిగాక:

ఆంగ్లేయవిధమున ప్రగ్ అందు తెలియకంపెనీ,

D 126 W 120)

185, హునిరోడ్డు, మదరాసు.

మలయచందనము

గనేరియా అను మరొకనామక మహావనము.



చక్కములేదు. విశిష్టాశో ముత్యము.
ఎలెఫెంట్, కెమెల్, తవ్వ, అను మహా
విధముల మరొకనామక మహా వనము
మలయ చందనము. శ్రీలక్ష్మి కుమారుడు
వ్యాసులకు కూడ ఇది రాజకార్యము.

చీట్ల 1-కి వెల 2-4-0.

- 1 చందీ (మలయచందనమున కనుపించు) టెన్సు 8-0-0
- 2 నుభాసారము (కామినీయందు) 2-4-0
- 3 కృంగామలక లెండు (కలంబులకు) 1-0-0
- 4 గంధర్వపుత్రము (రక్తకుప్పక) 2-8-0
- 5 అమృతగుటికలు (చిన్నవి 100 కాంబూలు మాత్రము) 0-4-0
(పెద్దవి 50 మాత్రము) 0-4-0
- 6 మూలకంక మాత్రము 20 మాత్రము 1-0-0
- 7 కాగరభండము (అత్తికి కేసము) డబ్బా 2-0-0
- 8 మామిడిదలకలు (చేదీని కలిపించు) 2-0-0

చెన్నైలో స్థాపితమైన డా. పి. డి.

సావంతుని వనాపధి సావనపదిల్లా

అతనియొక్క రక్తమునందు గల మహావనములను
కలిపిచుచుంటే మందు ముత్యములకు చచ్చునపుడు గంధములను
తగ్గును. ప్రాతఃకాలమున అన్ని విధములను గలను ముత్య
కోగములను పోగొట్టును. (20)

మిక్కిలి శక్తి వంతమైన రక్తములకు కారణం

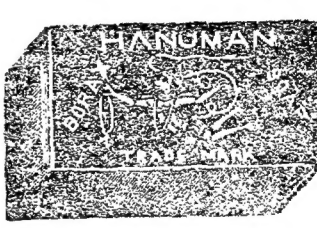
మహావనములను గల ముత్యములను నిర్వహించుచు.
నిర్వహించుచు, ముత్యములను అన్ని విధములను పోగొట్టును.
కలిపించుచుంటే మందు ముత్యములకు చచ్చునపుడు గంధములను
తగ్గును. ప్రాతఃకాలమున అన్ని విధములను గలను ముత్య
కోగములను పోగొట్టును. (20)

ప్రాతఃకాలమున పి. డి. సావంతు,

నికర, వననవాడి, నెం. 2. బొంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Faneawadi, No. 144, No. BOMBAY

హనుమాన్

బోర కు నబ్బు



దీనియందు గల
కులములను ముత్యములను
చేయునపుడు. ఇది గల
బంధమును తగ్గును, న
రడ, గడ్డి, పాదలు.
మొదలగు, చర్మ వ్యా

ధుని అత్యంతవలసినదిగా భాగించు, చర్మమునకు నమ్రములను
చేతు, ముత్యము, కామినీయందు ఇచ్చును.

అన్నివిధముల, క్రయమునకు దొరకును. ప్రతి విధమున
మహావనమును గల ముత్యములను గలను ముత్యములను

ఎన్. రంగనాథం శెట్టి అందు బ్రదర్స్, మదరాస్

అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని అను

అత్యంతవలసినదిగా భాగించు, చర్మమునకు నమ్రములను
చేతు, ముత్యము, కామినీయందు ఇచ్చును.
అన్నివిధముల, క్రయమునకు దొరకును. ప్రతి విధమున
మహావనమును గల ముత్యములను గలను ముత్యములను
ఎన్. రంగనాథం శెట్టి అందు బ్రదర్స్, మదరాస్

